

UiT Norges arktiske universitet

Årsrapport 2021

Innhold

1	Styrets beretning	4
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	8
3	Årets aktiviteter og resultater	12
3.1	Resultatrapportering på virksomhetsmål.....	12
3.1.1	Nasjonale styringsparametere	12
3.1.2	Utviklingsavtalen	27
3.1.3	Egne virksomhetsmål	35
3.1.4	Gjennomførte evalueringer relatert til virksomhetsmålene	40
3.1.5	Gevinstrealisering strukturreformen.....	42
3.2	Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	47
3.3	Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal.....	48
3.4	Midler tildelt over andre kapitler	48
4	Styring og kontroll i virksomheten.....	53
4.1	Rapportering om styring og kontroll	53
4.1.1	Om styring og kontroll	53
4.2	Om risikovurdering	56
4.3	Rapportering på andre forutsetninger og krav.....	61
4.3.1	Regjeringens inkluderingsdugnad	61
4.3.2	FNs bærekraftsmål	62
4.3.3	Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren	63
4.3.4	Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven	65
4.3.5	Håndtering av Covid-19-pandemien.....	65
4.3.6	Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	66
4.3.7	Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter	68
5	Vurdering av fremtidsutsikter	71
5.1	Viktige aktiviteter i 2022	71
5.2	Overordnede prioriteringer og budsjett.....	73

5.3	Satsinger utenfor rammen – innspill til prioriteringer budsjett 2023	75
6	Årsregnskap	76
6.1	Ledelseskommentarer	76
6.2	Årsregnskap.....	79

1 Styrets beretning

Koronapandemien har også i 2021 satt et tydelig preg på virksomheten ved UiT. Både vår- og høstsemesteret ble gjennomført med en hybrid undervisningsmodell der en stor del av undervisningen var digital. Som følge av nasjonale og lokale smitteverntiltak har mange ansatte på UiT også hatt lange perioder med arbeid hjemmefra. UiTs campuser med biblioteker og annen infrastruktur for forskning har hele tiden vært åpen og tilgjengelig for studenter og ansatte.

Styret ga i 2021 internrevisor (PwC) i oppdrag å revidere UiTs håndtering av Covid-19 (jfr. pålegg i tildelingsbrevet). Styret er tilfreds med at hovedfunnet i rapporten fra PwC er at UiT har håndtert koronapandemien godt. Samtidig er styret fortsatt bekymret for at tiltaksnivået under pandemien har hatt negativ innvirkning på deler av kjernevirksomheten og arbeidsmiljø/psykososiale forhold for studenter og ansatte. For å kompensere for koronarelaterte forsinkelser har styret prioritert midler til forlengelser for ansatte i rekrutteringsstillinger.

Utvikling av flere toppforskningsmiljøer som kan hevde seg i konkurranse om forskningsmidler, har hatt høy prioritet for styret ved UiT (jf. utviklingsavtalen med KD). Et av de viktigste virkemidlene internt har vært etableringen av såkalte Aurora sentre. I 2021 opprettet UiT to nye Aurora senter, med særskilt strategisk bevilgning fra styret. I Norges forskningsråds pågående søknadsrunde for nye nasjonale Senter for fremragende forskning, har fem søknader fra UiT gått videre til finalerunden. Tre av disse fem har hatt/har intern status som Aurora senter ved UiT.

Flere evalueringer har i 2021 også vist gode resultater for forskningsprosjekter og fagmiljø ved UiT. Styret vil spesielt fremheve den internasjonale midtveisevalueringen av prosjektet Arven etter Nansen, og resultatene av Norges forskningsråds evaluering av de rettsvitenskapelige miljøene i Norge, der Det juridiske fakultet ved UiT kommer meget godt ut. Innenfor forskning er det samtidig store variasjoner mellom de ulike miljøene ved UiT, og universitetet har fortsatt for mange miljøer der forskningsaktiviteten er lavere enn det som er forventet og ønsket fra styrets side.

UiT har i 2021 opprettet flere nye studietilbud. Blant dem er Samisk sykepleierutdanning som tilbys i Kautokeino i samarbeid med Sámi Allaskuvla, og flere nye nettbaserte tilbud som når ut til studenter over hele landet. UiT har i 2021 også gjennomført en ny omfattende kandidatundersøkelse. Undersøkelsen viser at det fra 2019 har vært økning i andelen kandidater som er i arbeid etter endt utdanning (83%), og at UiT bidrar til netto tilflytting til Nord-Norge. 2021 ble også et rekordår for antallet disputaser ved UiT. Totalt uteksaminerte UiT i alt 131 doktorgradskandidater. Resultatene

viser samtidig at bedre gjennomstrømming på lavere grad og i doktorgradsutdanningene fortsatt må være prioriterte oppgaver for UiT.

UiT har satt som mål at andelen ekstern finansiering skal økes og det er i 2021 igangsatt en prosess for å styrke insitamentene for søknadsarbeid og premiering av miljøer som utmerker seg i konkurransen om forskningsmidler.

I 2021 har UiT sluttført overgangen fra todelt til enhetlig ledelse, og styret har fastsatt alle gjenstående detaljer i den nye styringsordningen, herunder sammensetning av rektoratet og hvordan administrasjonen under rektor skal være organisert og ledet. Styret har også tilsatt prorektorer, viserektorer og dekaner for nye åremålsperioder. Som ledd i overgangen til ny ordning tiltrådte det den 1.8.2021 et nytt styre med ekstern styreleder, Marianne E. Johnsen.

Det nye styret har igangsatt arbeid med å utvikle ny strategi for UiT. Styret har lagt vekt på at det skal gjennomføres en omfattende, kunnskapsbasert prosess med god involvering av ansatte, studenter og eksterne aktører. Siktemålet er at ny strategi skal vedtas av styret i juni 2022 og være godt samordnet med UiTs innspill til ny utviklingsavtale.

Høsten 2021 har styret også satt i gang en samlet prosess for å styrke økonomistyringen ved UiT. Dette gjøres både for å imøtekomme nye krav fastsatt av Kunnskapsdepartementet, for å skape bedre sammenheng mellom bevilgnings- og eksternøkonomien og for å bedre styringsinformasjon – og styringsevne ved institusjonen. En egen tiltaksplan skal iverksettes første halvår 2022.

Etter en prosess initiert av UiT har Nærings- og fiskeridepartementet lagt til rette for at det i 2022 vil foretas en virksomhetsoverdragelse av Senter for hav og arktis fra Nofima til UiT. Styret vedtok overdragelsen i desember 2021 og er av den oppfatning at innlemmelsen av senteret i UiT vil gi gode vilkår for å oppfylle senterets mandat samtidig som det vil bidra til å styrke universitetets arktiske profil (jf. utviklingsavtalen med KD).

Styret godkjente i 2021 også en intensjonsavtale som, under gitte forutsetninger, legger til rette for en virksomhetsoverdragelse av Nordland kunst- og filmhøyskole i Kabelvåg (NKFS). I etterkant av behandlingen av statsbudsjettet for 2022 har UiT fått avklart fra KD at det vil bli gitt statlige tilskudd i et omfang som gjør at UiT inneværende år vil føre samtaler med Nordland fylke med sikte på en overdragelse av virksomheten ved skolen til UiT. UiT har i mange år hatt et nært samarbeid med NKFS og vil bygge videre på dette i den forestående prosessen.

I budsjettfordelingen for 2022 har styret blant annet prioritert tildeling av midler til anskaffelse av nytt kystfartøy, renovering av naturfagbygget, tiltak for styrking av informasjonssikkerheten og nye systemanskaffelser. Styret har samtidig måttet håndtere og fordele flere til dels uforutsette kutt i bevilgningen til UiT. Styret er av den oppfatning at de økonomiske rammene ved UiT fortsatt er tilfredsstillende, men at det fremover vil være nødvendig å gjøre krevende prioriteringer for å kunne følge opp de samlede føringene i tildelingen fra departementet.

Styret har forventninger om at KD i 2022 vil gjennomføre en konsekvensutredning som legger grunnlag for startbevilgning til nytt universitetsmuseum i Tromsø. Et annet høyt prioritert innspill fra UiT er midler til prosjektering av isgående campus (erstatningsfartøy for F/F Helmer Hansen).

Styret har i beretningene for 2020 og 2019 omtalt de alvorlige konsekvensene av Statsbyggs mangelfulle oppføring av Avdeling for komparativ medisin ved MH2. Styret anser fortsatt dette som den største enkeltstående utfordringen for forskningsvirksomheten ved UiT, og er svært overrasket over at Kunnskapsdepartementet har avvist videre dialog med styret om saken.

Styret ved UiT har avholdt totalt ni ordinære og to ekstraordinære styremøter. Til sammen er 108 saker behandlet (60 vedtakssaker + 48 orienteringssaker).

Tromsø 17.3.2022

Marianne Elisabeth Johnsen Styreleder	
Aili Keskitalo	Anders Torgeir Lind
Tone Osnes	Ketil Zachariassen
Anders Malmberg	Christian Chramer
Hege Lynum Pedersen	Maren Irene Gåre Bakkevoll
Jonas Stein	Ole Andreas Myhrer Smith

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

UiT Norges arktiske universitet har i mer enn 50 år vært Nord-Norges fremste utdanningsinstitusjon. UiT er et av Norges fire opprinnelige breddeuniversiteter, og har i dag 10 campus og studiesteder i landets to nordligste fylker og på Svalbard.

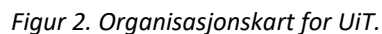
Figur 1. Kart som viser plassering av campus og studiesteder ved UiT.

Organisering

UiT er underlagt Kunnskapsdepartementet. Universitetsstyret er UiTs øverste organ, og har etter universitets- og høyskoleloven ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonen drives effektivt og i samsvar med gjeldende lover og regler.

Fra 1. august 2021 endret UiT sin ledelsesmodell, fra todelt til enhetlig ledelse. Dette innebærer en endring fra valgt til ansatt rektor med ansvar for UiTs faglige og administrative virksomhet, samt oppnevning av ekstern styreleder. Fra 1. januar 2022 er det også opprettet en fast stilling som administrasjonsdirektør ved UiT. Denne stillingen erstatter den tidligere funksjonen som universitetsdirektør.

UiTs faglige kjernevirksomhet er knyttet til seks fakulteter, Universitetsbiblioteket samt Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunstfag. I tillegg har UiT administrative støtteenheter for eiendomsforvaltning, IT, organisasjon og økonomi og forskning, utdanning og formidling.

I følge Universitets- og høyskoleloven har UiT i likhet med andre universitet og høyskoler, et generelt samfunnsoppdrag med å:

- I tillegg har UiT i likhet med Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, NTNU og Universitetet i Stavanger, et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

9

Strategi og satsingsområder

UiTs egne virksomhetsmål fremkommer av strategien *Drivkraft i nord*. Denne har varighet til 2022. Høsten 2021 ble det igangsatt en prosess for utarbeidelse av ny strategi, som er planlagt ferdigstilt våren 2022.

UiT har som ambisjon å være ledende internasjonalt innenfor fem kunnskapsområder:

- Energi, klima, samfunn og miljø
- Teknologi
- Helse, velferd og livskvalitet
- Samfunnsutvikling og demokratisering
- Bærekraftig bruk av ressurser

Samtidig arbeides det mot følgende fem mål for å utvikle institusjonen:

- UiT skal tilby forskningsbaserte utdanninger med kvalitet på høyt internasjonalt nivå. Universitetet skal ha bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud.
- UiT skal legge til rette for et godt og kreativt læringsmiljø med fasiliteter som gjør universitetet attraktivt som studiested.
- UiT skal være et breddeuniversitet med internasjonalt ledende og dristige forskningsmiljø.
- UiT skal styrke sin posisjon og sitt omdømme gjennom god kommunikasjon, formidling av sitt arbeid og en tydelig profil. UiT skal være en pådriver for økt innovasjon for å bidra til næringsutvikling og tjenesteutvikling i offentlig sektor i nordområdene.
- UiT skal ha et godt arbeidsmiljø og en effektiv, robust og fleksibel organisasjon som bidrar til at UiT når sine mål.

Nøkkeltall

Tabell 1. Nøkkeltall for UiT 2018-2021. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning – DBH (hkdir.no)

	2018	2019	2020	2021
Studenter totalt	16 692	16 608	17 124	17 808
Doktorgrader	118	120	117	131
Førstevalgsøkere	8 650	8 099	9 823	9 656
Utvekslingsstudenter (inn- og utreise)	811	775	394	479
Årsverk	3 511	3 649	3 725	3 776
Total tildeling fra KD og andre departementer (mill. kroner)	3 246	3 369	3 488	3 649
Driftsinntekter (mill. kroner)	3 991	3 942	4 412	4 587

Høsten 2021 var det registrert 17 808 ordinære studenter ved UiT. Antallet er det høyeste noensinne.

Antall ansatte i 2021 utgjorde i alt 3 776 årsverk. Disse fordeler seg med 1 393 årsverk i tekniske og administrative stillinger og 2 383 i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Andelen kvinner av totalt antall årsverk er 54%.

Mer statistikk om UiT er tilgjengelig i [Database for statistikk om høgre utdanning - DBH](#)

UiT Norges arktiske universitet

Vedtatt opprettet 28. mars 1968. Offisielt åpnet i 1972. Tromsø museum (1872) og Nordlysobservatoriet (1928) drev tidlig vitenskapelig forskning i byen, noe som dannet grunnlaget for etableringen av universitetet.

Rektor er Dag Rune Olsen. Styreleder er Marianne Elisabeth Johnsen. Med nesten 18 000 studenter og rundt 3 800 ansatte er UiT Nord-Norges største forsknings- og utdanningsinstitusjon.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Resultatrapportering på virksomhetsmål

UiT har satt seg mange mål for styring av virksomheten. Disse finner vi i *Drivkraft i nord – strategi for UiT mot 2022* og i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. I tillegg kommer det styringssignaler fra Kunnskapsdepartementet som har betydning for aktiviteten. For å gi en oversikt over status på virksomhetsmålene, blir det her gitt en gjennomgang av måloppnåelse på:

- nasjonale styringsparametere
- utviklingsavtalen mellom UiT og KD
- Drivkraft i nord - strategi for UiT mot 2022

3.1.1 Nasjonale styringsparametere

I dette kapittelet presenteres UiTs resultat på de nasjonale styringsparameterne og det gis en vurdering av resultatene opp mot egne målsetninger.

Sektormål 1. Høy kvalitet i utdanning og forskning

Tabell 2. UiTs skår på nasjonale styringsparametere knyttet til sektormål 1 fra 2019-2021, samt snitt for statlige institusjoner 2021. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Styringsparameter*	2019	2020	2021	Snitt statlige inst. 2021
1.1 Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid (%)	46,7	46,1	49,3	53,5
1.2 Andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid (%)	49,1	54,6	52,9	55,3
1.3 Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (%)	64,8	55,9	62,9	67,9
1.4 Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (skala 1-5)	4,05	4,09	4,05	3,95
1.5 Faglig tidsbruk per uke blant heltidsstudenter (timer)	35,8	35,3	34,9	33,9
1.6 Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,97	1,01	*	1,26**
1.7 Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (kr)	6115	3596	2990	-
1.8 Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	0,7	0,4	0,3	0,8

*Publiseringstall for 2021 er ikke tilgjengelig før etter rapporteringsfrist 1. april.

**Tall fra 2020

Gjennomstrømming

Å øke gjennomstrømming på alle studienivå har vært et satsingsområde for UiT gjennom hele den siste strategiperioden. Selv om gjennomstrømningen på bachelor- og masterutdanninger har hatt en markant forbedring, ligger UiT fortsatt under det nasjonale snittet for alle tre nivåene. Utfordringen med lav gjennomstrømning ble derfor grundig analysert i UiTs [utdanningsmelding for 2020](#), og det ble pekt på at UiT må jobbe på alle nivåer med å:

- rekruttere motiverte studenter
- påse at alle studenter får en god studiestart
- sikre lærings- og vurderingsformer som aktiviserer studentene
- gi lederen av studieprogram et tydelig mandat med de nødvendige rammene for å utvikle den faglige og pedagogiske kvaliteten
- legge til rette for at våre studenter har de nødvendige kunnskapene, ferdighetene og karrierekompetansen som sikrer en god overgang fra student til arbeidstaker

1.1 Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid

På bachelornivå har det vært en stadig oppgang i gjennomstrømningen siden 2012 og i 2021 ser vi det høyeste tallet noensinne med 49% bachelorstudenter som gjennomfører på normert tid. Dette er fortsatt noe under snittet for sektoren som i 2021 var på 53,5%.

1.2 Andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid

På masternivå har det også vært fremgang siden 2012, men noe mer variasjon mellom år. 2020 var året med høyest gjennomføring på 55%. I 2021 sank gjennomføringen noe til 53%. Dette er nært opp til snittet for sektoren i 2021 på 55%. Det antas at nedgang i gjennomføringsgrad kan forklares med den pågående pandemien og at det vil endre seg når situasjonen forhåpentligvis normaliserer seg i 2022. Det er likevel viktig å følge med på utviklingen.

1.3 Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år

UiT har i 2021 oppnådd rekord i antall avlagte doktorgrader på ett år, med 131 disputaser. Det er bedre enn måltallet på 130 årlige disputaser som ble satt i forbindelse med strukturreformen (se nærmere omtale av måltall strukturreformen, kap 3.1.5, pkt 1.6). I 2021 ble de fleste disputaser gjennomført med ei hybridløsning der eksterne opponenter har kunnet delta digitalt. Det pågår et arbeid for å vurdere erfaringene av dette, og i hvilken grad UiT ønsker å videreføre mulighetene for digitale disputaser også etter pandemiens slutt. UiT vil også vurdere å videreføre streaming av disputaser, slik at UiTs forskning i større grad når ut til flere både nasjonalt og internasjonalt.

Ph.d.-studiene ved UiT har i flere år slitt med dårlig gjennomstrømming. Den positive oppgangen som vi ser fra 2020 til 2021, fra 56 til 63%, kan være begynnelsen på en trend som forhåpentligvis vil fortsette i årene som kommer. Årsaken til den positive utviklingen er trolig en kombinasjon av flere ting. UiT vedtok og iverksatte i 2017 en rekke tiltak for å øke gjennomstrømmingen på ph.d.-utdanningene, og det kan se ut til at universitetet nå begynner å bære frukter av dette arbeidet.

I 2021 er det iverksatt ytterligere tiltak for å bedre gjennomstrømmingen. Det ble blant annet opprettet et eget team for ph.d.-utdanningen i fellesadministrasjonen. Teamet består av medlemmer fra alle seksjoner som er involvert i ph.d.-utdanningen både innenfor personal, økonomi, studieforvaltning og forskning. Dette har bidratt til en bedre koordinering av utdanningen som helhet. Det er også tatt grep for å forbedre inntakskvaliteten. Opptak til alle studier ved UiT, også til enkeltemner på ph.d.-nivå, har i mange år vært gjort av opptakstjenesten i fellesadministrasjonen. Vurdering av opptaksgrunnlag og opptak til ph.d.-utdanningen gjøres fortsatt ved fakultetene. Det ble i 2021 gjennomført en pilot ved to fakulteter der opptaksgrunnlaget til alle utenlandske søkere ble vurdert av opptakstjenesten. Selve opptaket og tilsettingen ble gjort ved fakultetene. Målet med prosjektet var å finne en bedre struktur på tilsettingsprosessen, utnytte fellestjenesten for opptak sin kompetanse på vurdering av utenlandsk utdanning, og å effektivisere opptaksprosessen. Piloten har vært meget godt mottatt av de fakultetene som har vært involvert og flere fakultet ønsker nå en slik organisering. En sluttrapport er under utarbeidelse, og den vil være avgjørende for hva som vil skje videre.

1.4. Studentenes opplevelse av studiekvalitet

Skår for hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten i 2021 (4,05) viser en svak nedgang fra 2020 (4,09), men ligger litt over snittet for sektoren (3,95). Det gir uttrykk for at studentenes opplevelse av studiekvalitet ikke er vesentlig redusert siste året til tross for utfordringene koronapandemien har ført med seg. Det er grunnlag for å gi ros til både studenter og ansatte for innsatsen i denne spesielle perioden. Studentene har stått på i en tid der det har vært svært krevende å være student og ansatte har strukket seg langt for å gi ansvarlig undervisning- og vurderingsopplegg. Parameteren er også omtalt i kap 3.1.5. pkt 1.5 om gevinstrealisering strukturreformen.

1.5. Faglig tidsbruk blant heltidsstudenter

Faglig tidsbruk blant heltidsstudenter har de siste fem årene ligget stabilt på rundt 35 timer per uke og er noe høyere enn gjennomsnittet i sektoren.

1.6. Publikasjonspoeng per faglig årsverk

Publiseringspoeng per faglig årsverk ved UiT 2020

Resultat for publiseringspoeng per faglig årsverk ved UiT var i 2020 1,01. Det er svakt opp fra 2019 (0,97), men godt under snittet for statlige institusjoner på 1,26. Det er også under måltallet for 2025 på 1,2 som ble satt i forbindelse med gevinstrealisering av strukturreformen (se nærmere omtale under kap 3.1.5, pkt 1.1).

UiT hadde en økning i antall publiseringspoeng fra 2019 til 2020 (tabell 3). De andre institusjonene i UH-sektoren økte imidlertid mer, slik at UiTs andel av publiseringspoeng i UH-sektoren gikk svakt ned fra 7,7 % til 7,6 %.

Tabell 3. Publiseringspoeng, poeng per faglig stilling og andel forfatterandeler nivå 2 UiT 2016-2020.

Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

	2016	2017	2018	2019	2020
Publiseringspoeng	2012	2011	2048	2112	2233
Poeng per faglig stilling	1,02	0,99	0,98	0,97	1,01
Forfatterandeler på nivå 2	22,1	22,6	19,4	21,2	21,7

Det nasjonale målesystemet for vitenskapelig publisering er basert på en nivåinndeling av tidsskrifter og forlag. Inndelingen omfatter to nivåer, hvor det høyeste – «nivå 2» – skal representere de ledende og mest prestisjefylte publiseringskanalene (utgjør i gjennomsnitt 20% av publiseringen i hvert fag). Publisering i disse kanalene gir høyere uttelling i publikasjonspoeng og i finansieringssystemet. Andel publisering på nivå 2 måles på nasjonalt nivå i forfatterandeler, ikke i publikasjonspoeng eller antall publikasjoner. For UiT økte antall forfatterandeler på nivå 2 svakt fra 2019 til 2020 (tabell 3).

Samlet sett viser dette at UiT har en svak fremgang på publisering siste år, men framgangen er lavere enn målsetningen. Analyser utført av Norges forskningsråd viser at det nasjonalt er noen få enkeltforskere som publiserer svært mye, mens mange publiserer litt¹. Det er gjerne etablerte forskere i førstestillinger som publiserer mest. Tendensen er også gjeldende ved UiT, der det er topp-ti persentilen som publiserer mest - nærmere 40 % av publiseringspoengene i 2020.

Det kan være relevant å merke seg at UiT har lavere andel førstestillinger enn de andre BOTT universitetene (se nærmere omtale under kap 3.1.5. om gevinstrealisering strukturreformen pkt 1.4).

¹ [Forskningsrådets indikatorrapport 2021](#)

Andel førstestillinger kan tenktes å ha sammenheng med størrelsen på forskningsmiljøer og utvikling av toppforskningsmiljø ved et universitet. Slike toppforskningsmiljøer antas å bidra til en vesentlig andel vitenskapelige publikasjoner.

Det er forventninger til at UiTs arbeid med utvikling av toppforskningsmiljøer og systematisk karrieropolitikk med tydelige forventninger til vitenskapelig ansatte (nærmere omtalt under kap 3.1.2 om utviklingsavtalen, mål 2), vil bidra til økt publisering.

Om styringsparameteren

Ved bruk av publikasjonspoeng som indikator er det flere forhold som tilsier at en ikke skal trekke for bastante konklusjoner om den vitenskapelige kvaliteten bak tallene. UiT arbeider aktivt for åpen tilgang til forskning, og har som målsetting å bidra til forskningsbasert kunnskap i samfunnet og at alle vitenskapelige artikler skal gjøres tilgjengelig i åpne publiseringskanaler eller vitenarkiver. UiT har gitt støtte til Plan S og mener det bidrar positivt til åpen tilgang til forskning i kombinasjon med en større utbredelse av DORA-prinsippene². UiT har tidligere foreslått å avskaffe nivåinndelingen i den nasjonale publiseringsindikatoren. Den delen av det resultatbaserte finansieringssystemet som baserer seg på nivåinndelingen, anser UiT å være i strid med DORA-erklæringens prinsipper om at vurdering av forskningsresultater ikke baseres på publiseringskanal, men på en kvalitetsmessig vurdering av innholdet. Erklæringens prinsipper skal ligge til grunn for all forskningsevaluering ved UiT. Det innebærer blant annet at UiT ikke bruker antall publiseringspoeng som indikator på forskningskvalitet.

Vitenskapelig publisering er ett av flere resultater av forskningsaktiviteter ved UiT. Kunstnerisk utviklingsarbeid er i UH-loven sidestilt med forskning, men gir i liten grad uttelling i finansieringssystemet. Det samme gjelder både forskningsresultater og forskningsdata ut over vitenskapelige publikasjoner, samt forskningsformidling. Det stilles heller ikke nasjonale krav om dokumentasjon av slike resultater, slik det gjøres for vitenskapelige publikasjoner gjennom forskningsinformasjonssystemet Cristin som per nå heller ikke er tilstrekkelig tilrettelagt for å registrere alle relevante forskningsaktiviteter.

² [The Declaration on Research Assessment](#)

1.7. Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk gikk vesentlig ned fra 2019 (6 115 kr) til 2020 (3 596 kr) og det har vært ytterligere nedgang i 2021 til 2 990 kr per FoU årsverk. Dette er en trend det er viktig å snu og som UiT har stor oppmerksomhet på.

Sluttresultatet for UiT mot Horisont 2020 (H2020, 2014-2020) ble 541 sendte søknader, 83 tildelte prosjekter og en finansiell tildeling på 29,7 mill Euro. Til tross for en relativt høy suksessrate i deltagelse (om lag 16 %) har UiT den laveste finansielle suksessraten (10,2 %) sammenliknet med de andre store, norske universitetene. UiT har kun om lag 40 % andel EU-inntekter per førstestilling sammenliknet med UiB, UiO og NTNU. Dette skyldes i hovedsak at UiTs forskere har mindre roller (og dermed mindre andel av budsjettet) i prosjektene de deltar i. UiT har i løpet av H2020 strukturert støtten særlig mot Marie Skłodowska-Curie og ERC utlysningene, noe som bidro til en økende trend i totalt antall søknader og innvilgelser i tidsrommet 2014-2020.

Ved UiT utgjør andelen av ekstern finansiering i 2021 om lag 17 % av det totale budsjettet. I UiTs utviklingsavtale med KD fremgår det at UiT har som mål at denne andelen skal utgjøre 25 % (se nærmere beskrivelse i omtale av utviklingsavtalen under kap 3.1.2, mål 2). På bakgrunn av dette har UiT i 2021 vedtatt en [Ambisjon for Horisont Europa](#) (2021-2027) med mål om å øke antall søknader med 50 % sammenliknet med antall søknader i H2020. Fordi UiT har et særlig uutnyttet potensial innen de tematiske utlysningene i pillar 2 (globale samfunnsutfordringer), er ambisjonen skjerpet ytterligere ved at søknader til denne pillaren skal økes med 100 % i andre halvdel av rammeprogrammet (2025-2027). For å nå disse målene skal UiT 1) synliggjøre egen kompetanse, 2) ha fokus på strategisk samarbeid og posisjonering, 3) ha et lederskap som aktivt fremmer EU forskning, 4) ytterligere øke innsatsen mot ERC, 5) ha et solid administrativt støttesystem, 6) oppfordre forskerne til å delta som eksperter i evalueringskomiteer i Horisont Europa, 7) sikre god rekruttering, samt kompetanse- og karrierebygging, og til sist 8) ha et økt fokus på innovasjon gjennom implementering av [UiT Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap \(2020-2025\)](#).

UiTs satsing på toppforskning er forventet å bidra til økt tilslag på søknader om ekstern finansiering både til EU og andre kilder. Nærmere omtale av satsingen fremgår under omtale av måloppnåelse på utviklingsavtalen kap 3.1.2, mål 2.

1.8 Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (%)

Etter å ha avlyst all utveksling høsten 2020 grunnet koronapandemien, ble det våren 2021 åpnet for utveksling til og fra Europa, og påfølgende høst også til resten av verden. Tallene for utreisende studenter er fremdeles lavere enn før pandemien, men det forventes økning når forholdene

normaliserer seg. Det jobbes målrettet med involvering av studenter samt faglige enheter for kvalitetssikring og forankring av Erasmus-avtalene i EUs nye programprogramperiode 2021-2027. Stortingsmeldingen³ om internasjonal studentmobilitet er sentral i arbeidet. En handlingsplan for internasjonal mobilitet ved UiT, der både studenter, ansatte og forskere inngår, er planlagt ferdigstilt våren 2022.

Sektormål 2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Tabell 4. UiTs skår på nasjonale styringsparametere knyttet til sektormål 2 fra 2019-2021, samt snitt for statlig sektor 2021. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Styringsparameter	2019	2020	2021	Snitt statlige inst. 2021
2.1. Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (%)	85,4	*	*	*
2.2 Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (1000 kr)	96,2	102,4	118,1	165,1
2.3. Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	135,4	156,9	185,7	165,8
2.4. Andel forskningsinnsats i MNT-fag	41	*	*	*

* Tall ikke tilgjengelig

2.1. Mastergradsstudenter i relevant arbeid

UiT har fått opplyst fra NIFU at data fra deres nasjonale kandidatundersøkelse ikke vil foreligge før til sommeren 2022. Siden resultatet på denne indikatoren er ukjent på rapporteringstidspunktet, kommenteres her data fra UiTs egen kandidatundersøkelse. Den ble sist gjennomført vinteren 2021 og omfatter alle kandidater som ble uteksaminert i 2018 og 2019. Fra UiTs kandidatundersøkelse ser vi at andelen masterkandidater i arbeid var 91,5% (N=954) i siste undersøkelse, mens den var 91,8% i 2019 og 90,6% i 2017. Andelen i arbeid har altså vært stabil tross pandemien, og de som ikke er i arbeid fordeler seg som tidligere omtrent likt på arbeidssøkere/-ledige og annet/studier. Spørsmålet om relevant utdanning for arbeid går bare til kandidatene som svarer at de er i arbeid. I siste kandidatundersøkelse (2021) svarer 87,0% (N=855) av disse at utdanningen er relevant for arbeidet, mot 84,3% i 2019 og 86,2% i 2017. Det er altså ingen ting som tyder på at pandemien har gjort det vanskeligere for UiTs masterkandidater å få arbeid som utdanningen er relevant for.

³ [Meld. St. 7 \(2020–2021\) - regjeringen.no](#)

2.2. Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

Det har vært en stor økning i UiTs bidragsinntekter fra Norges Forskningsråd fra 2020 til 2021. Det er likevel vesentlig lavere enn snittet for statlige institusjoner i sektoren og under måltallet for 2025 (150 000 kr pr faglig årsverk. Se nærmere omtale av måltall for strukturreformen, kap 3.1.5, pkt 1.2). Hovedsakelig skyldes resultatforbedringen fra 2020 økt omfang og økt suksessrate på søknader fra UiT. For eksempel kan det nevnes at suksessraten på søknader til Forskningsrådets banebrytende forskning for 2021 var på 11,8%, en økning fra foregående år på 4%.

2.3. Bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

Den gode trenden med økning i bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk observert fra 2019 til 2020 har fortsatt i 2021. Verdien for 2021 var på 186 000 kr og ligger godt over snittet for statlig sektor på 166 000 kr og tett oppunder måltallet for 2025 på 190 000 kr (se omtale av måloppnåelse gevinstrealisering strukturreformen kap 3.1.5, pkt 4.1). Hovedsakelig er det bidragsinntekter fra organisasjoner og stiftelser som bidrar til økningen.

2.4. Forskningsinnsats i MNT-fag

UiT har bevilget midler til forskning innen MNT-fagene ved å blant annet tildele rekrutteringsstillinger og midler til infrastruktur. Fagmiljøer innen MNT-fagene er av de sterkeste forskningsmiljøene ved UiT, og har derfor fått tildelt ekstra forskningsmidler for å utvikle fagmiljøene ytterligere. Resultatene viser en økning fra 2017 til 2019, men resultatet for 2021 er ikke klart i DBH enda. Denne parameteren presenteres hvert annet år.

Sektormål 3. God tilgang til utdanning

Tabell 5. UiTs score på nasjonale styringsparametere knyttet til sektormål 3 fra 2019-2021, samt snitt for statlig sektor 2021. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Styringsparameter	2019	2020	2021	Snitt statlige inst. 2021
3.1. Kandidattall på helse- og lærerutdanningene	1091	987	1044*	-

* Tallet inkluderer ikke kandidater som har oppnådd autorisasjon som spesialsykepleier uten å ha fullført hele masterløpet for spesialistutdanningen. Medregnet disse er tallet 1063.

3.1. Kandidattall på helse- og lærerutdanningen

Departementet hadde frem til og med budsjettet for 2013, aktivitetskrav for enkelte helseutdanninger. Fra og med 2014 ble dette erstattet med kandidatmåltall, og lærerutdanningene ble samtidig inkludert i den nye ordningen for styring av dimensjonering. Kandidatmåltallet er

i [Orientering om statsbudsjettet 2021 for universitet og høyskular](#) omtalt som et minstekrav. Det samlede kandidatallet ved UiT har økt med 5,8% fra 2020 til 2021.

Lærerutdanningene

Med unntak av PPU og PPU-Y (-9 kandidater)⁴, er kandidatallet på barnehagelærerutdanningen stabilt og tallene viser en oppadgående trend for lærerutdanningene (GLU) fra 2020 til 2021 (tabell 6).

Tabell 6. Antall uteksaminerte kandidater på lærerutdanningene i 2020 og 2021 og måltall for 2021.
Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	% realisert 2021
Barnehagelærer	105	105	106	99
GLU 1-7	30	29	67	43
GLU 5-10	45	59	63	94
Integrert lektorutd. 5 år	38	47	50	94
PPU og PPU-Y	39	30	132	23
Faglærer	2	*	25	*
Totalt	259	270	443	61

*Uaktuelt. UiT har ikke lenger denne type utdanning.

GLU 5-10 og integrert 5-årig lektorutdanning har en fin oppgang fra 2020, men det er et stykke igjen for GLU 1-7 som bare har realisert 43% av måltallet i 2021.

Gjennomstrømning på GLU ved UiT er god. For 2016-kullet gjennomførte mellom 60-65% utdanningen på normert tid. Dette er best i landet og langt over snittet for sammenlignbare 5-årige utdanninger. Resultatene fra UiTs egen kandidatundersøkelse viser også at kandidatene er svært godt tilfredse med utdanningen.

⁴ For lærerutdanningene ble kandidatmåltallene i forbindelse med forslag til statsbudsjett (oktober 2013) satt til gjennomsnittet for kandidatproduksjonen i perioden 2009-2012, justert for eventuelle nye tildelte studieplasser. Samlet snitt for de ulike praktisk pedagogiske utdanningene for UiT (inkludert Høgskolen i Finnmark) ble i denne forbindelse satt til 132. Snittet for denne perioden ligger betydelig over kandidatproduksjonen forut for 2009, og særlig etter 2012. Som nevnt i årsrapportene for 2019 og 2020 er måltallene slik de står i dag i større grad uttrykk for et ønsket fremtidig mål, enn et (kortsiktig) realistisk mål. For PPU og PPU-Y er måltallet kun en snittberegning fra en periode med høy produksjon. UiT vil vurdere om en bør gå i dialog med departementet for å justere de ulike kandidatmåltallene. De fastsatte måltallene har ikke noen åpenbar kobling til hvilken finansiering UiT har mottatt til de ulike lærerutdanningene.

Arbeidet med å øke rekrutteringen til grunnskolelærerutdanningene har ikke gitt de resultatene man har håpet på, spesielt har det vært utfordrende å rekruttere tilstrekkelig antall studenter til GLU 1-7. Dette er ei nasjonal utfordring. Søkertallene til GLU-utdanningene ved UiT er i all hovedsak tilfredsstillende, men andel kvalifiserte søkere og andel som takker ja til tilbudet er lavere enn sammenlignbare utdanninger. Det planlegges nå å tilby fleksibel GLU 1-7 i Harstad i 2022, og på Finnsnes og Narvik i 2023 og 2024 med påfølgende ambulerende opptak. Dette under forutsetning av finansiering. Samarbeid med vertskommunene om program for kvalifisering til opptak, rekruttering og praksis, er sentralt. Med disse grepene er det håp om å kunne nå flere målgrupper, sikre bedre rekruttering og tilfanget av kvalifiserte lærere.

Helseutdanningene

Samlet kandidatproduksjon på helseutdanningene gikk opp med 100 kandidater fra 2020 til 2021 (tabell 7). Halvparten av utdanningene har hatt en god oppadgående utvikling og har produsert noe eller vesentlig flere kandidater i 2021 sammenlignet med 2020.

Ved bioingeniør- og fysioterapiutdanningene er det uteksaminert samme antall kandidater i 2021 som i 2020. Derimot ser vi en liten nedgang i kandidatproduksjonen på tannpleier- samt medisinerutdanningen og en noe større nedgang på sykepleierutdanningen på 15 kandidater. Kandidatmåltallene på sykepleie ble likevel oppnådd. Når det gjelder jordmorutdanningen har UiT kapasitet til å overoppfylle måltallet, men dette begrenses av antall tilgjengelige praksisplasser. Praksisplasser til jordmorstudenter er en nasjonal utfordring og UiT er i dialog med Universitetssykehuset Nord-Norge og Helse Nord om hvordan dette kan løses for vår region. UiT har hatt utfordringer knyttet til læringsmiljøet for våre tannpleiestudenter som dette har gitt seg utslag i høyt frafall på studiet. Det er nå satt inn en rekke tiltak for å rette opp situasjonen.

Det nyoppstartede studiet master i klinisk ernæringsfysiologi uteksaminerte første kullet våren 2021 med en måloppnåelse på 83%.

Tabell 7. Antall uteksaminerte kandidater på helseutdanningene i 2020 og 2021 og måltall for 2021.

Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning og Felles studentsystem.

	Resultat 2020	Resultat 2021	Mål 2021	% realisert 2021
ABIOK ⁵	48	79	50	158
Bioingeniør	25	25	20	125
Ergoterapi	20	27	20	135
Klinisk ernæringsfysiologi	*	10	12	83
Farmasi MA	20	32	25	128
Fysioterapi	30	31	33	94
Jordmor	15	15	20	75
Medisin	100	91	97	94
Odontologi	20	25	32	78
Psykologi	35	52	39	133
Radiograf	15	21	24	88
Sykepleier	290	275	261	105
Tannpleier	10	5	12	42
Vernepleier	65	105	64	164
Totalt	693	793	729	109

* Første kull på master i klinisk ernæring ble tatt opp høsten 2019 og ble uteksaminert våren 2021.

Sektormål 4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Tabell 8. UiTs skår på nasjonale styringsparametere knyttet til sektormål 4 fra 2019-2021, samt snitt for statlig sektor 2021. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Styringsparameter	2019	2020	2021	Snitt statlige inst. 2021
4.1. Antall studiepoeng per faglig årsverk	308	315	317	427
4.2. Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	38,2	39,9	42,1	34,5
4.3. Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	21,6	13,1	12,3	12,9
4.4. Andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart (%)			Se tabeller under	

4.1. Studiepoeng per faglig årsverk

Antall studiepoeng per faglig årsverk har holdt seg stabilt over de siste fem årene og det har vært en svak økning fra 2019 til 2021. Det er likevel betydelig under snittet for sektoren. Noe av årsaken til

⁵ ABIOK: ergoterapi, farmasi MA, odontologi, psykologi, radiografi og vernepleie

det er trolig at UiTs har landsdelsansvar for en rekke studietilbud som krever at det opprettholdes tilstrekkelige og stabile fagmiljø for disse, samtidig som tilgang til studenter er en utfordring.

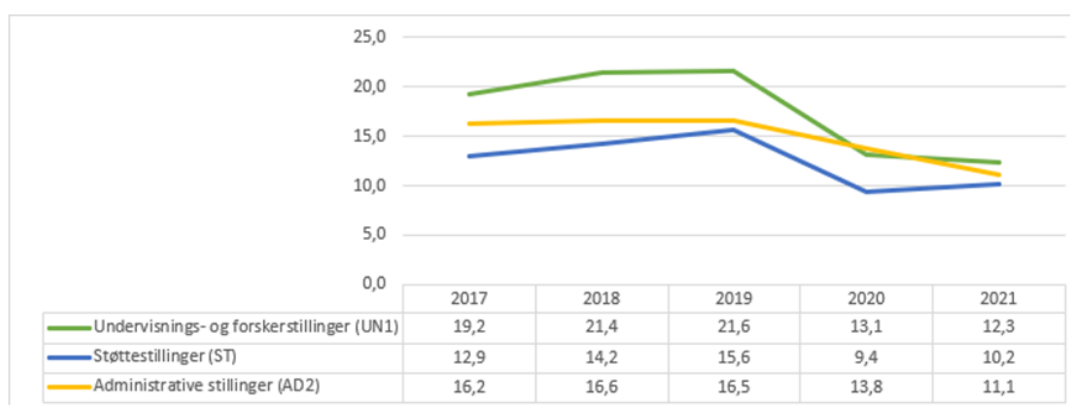
4.2. Kvinner i dosent- og professorstillinger

UiT har i mange år arbeidet systematisk med å øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger, og har lyktes godt. Kvinneandelen har økt fra år til år, og fra 2020 til 2021 opprettholdes utviklingen med en økning på 2%. Med dette er UiT det bredde-universitetet med høyest andel kvinnelige professorer og dosenter. UiTs *Opprykksprosjekt* har vært et av de viktigste tiltakene for å øke andelen kvinner i vitenskapelige toppstillinger (se nærmere omtale av prosjektet i kap 4.2.6). Andelen kvinnelige førsteamanuenser er høyt, så rekrutteringsgrunnlaget er til stede for å fortsatt være ledende nasjonalt.

4.3. Midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger var 12,3 % i 2021. Det er en nedgang fra 13,1 % i 2020. UiTs andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger ligger med det lavere enn snittet for statlig sektor som var på 12,9 % i 2021.

Andel midlertidig ansatte ved UiT samlet sett har fra 2020 til 2021 gått ned fra 12,7 % til 11,7 %, slik det beregnes for nasjonal statistikk i DBH. I tillegg til redusert midlertidighet i de vitenskapelige stillingene har det vært nedgang i støttestillinger og administrative stillinger (figur 3). UiT har med det nådd egne måltall fra 2020 med unntak av for administrative stillinger.

Figur 3. Utvikling midlertidighet, UiT 2017 – 2021.

UiT er tilfreds med at andelen midlertidig ansatte de to siste årene er gått betydelig ned som resultat av flere ulike tiltak. Ett av tiltakene har vært ikke å sette sluttdato for enkelte ansettelser knyttet til arbeid i prosjekter med midlertidig finansiering. En viss andel midlertidighet må påregnes som følge av ekstern finansiering for prosjekter under to år, vikariater, ønskede engasjementer av blant annet

studenter og samarbeidspartnere i nærings- og samfunnslivet, samt engasjementer som pålegges institusjonen fra for eksempel Riksantikvaren. Det arbeides kontinuerlig med å holde oversikt over og å vurdere utvikling av tiltak for ytterligere å redusere andelen midlertidig ansatte. Nye mål, måltall og relevante tiltak for å redusere midlertidigheten ved UiT vil fastsettes i løpet av våren 2022.

4.4. Samlingene og objektene ved universitetsmuseene

Det arbeides kontinuerlig med å bedre oppbevaringen av samlingene, men inntil UiT får nytt museumsbygg vil ikke alle samlingene være tilfredsstillende sikret eller bevart (se nærmere omtale av status for byggeprosessen i kap 3.1.2 om utviklingsavtalen, mål 5). Med unntak av at flere fugleskinn er flyttet, har ikke forholdene endret seg vesentlig siste år. Tabellene under viser status for sikring og bevaring av universitetsmuseets objekter og samlinger.

Tabell 9. Status for sikring av universitetsmuseets objekter og samlinger.

Tilfredsstillende sikring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon neste år	Resultat	Ambisjon neste år
Skallsikring (%)	S	93	95	70	70
Tyverisikring (%)	S	79	80	64	64
Brannsikring (%)	S	54	55	36	36
Vannskaderisiko (%)	S	53	55	17	17
Rutiner og beredskap (%)	S	90	95	95	95
Totalt magasinareal (m ²)	S	669	669	915	915
Brutto museumsareal eid (m ²)	S	669	669		
Brutto museumsareal leid (m ²)	S				

Tabell 10. Status for bevaring av universitetsmuseets objekter og samlinger.

Tilfredsstillende bevaring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon neste år	Resultat	Ambisjon neste år
Luftfuktighet og temperatur (%)	S	21	21	12	20
Lysforhold (%)	S	100	100	90	90
Aktiv konservering (%)	S	80	80	99	99
Preventiv konservering (%)	S	88	88	65	80
Andel digitalisering av objektene/samlingene (%)	S	70	71	94	95
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på web (%)	S	55	57	60	70
Totalt antall objekter/samlinger	S	737 325	762 000	556 828	560 000

Det har vært utfordringer knyttet til tilgjengeliggjøring på internett i og med at dataløsningene ikke er klar etter at samlingsportalene på www.unimus.no ble lagt ned i 2020. Det viktigste tiltaket for å forbedre situasjonen er et etablert samarbeid med KulturIT. Dette vil bli operasjonalisert i 2022. Samlingene av tradisjonsmusikk og særlig joik vil bli prioritert og Kulturrådet har gitt tilskudd til dette arbeidet (DigiJoik).

I slutten av 2020 var det også klart at MUSIT-samarbeidet (universitetsmuseenes IT-organisasjon) endres, og at natur- og kulturfagene vil se på egne fagspesifikke løsninger fremover. Dette arbeidet preget 2021 og både Natur og Kultur er godt i gang. Gode løsninger er viktig og vil bidra til en vesentlig bedre, mer effektiv og standardisert forvaltning.

Siden universitetsmuseet har betydelig etterslep på tilgjengeliggjøring over nett, er det positivt at 70% av Arkeologisk topografisk arkiv (gårdsmapper og tegninger) har blitt digitalisert gjennom et samarbeidsprosjekt med Troms og Finnmark fylkeskommune i 2021. Det digitaliserte materialet er nå tilgjengelig for ansatte ved UiT. Dette har effektivisert håndteringen av innsynssaker i forhold til eksterne brukere, og har også gjort arkivet tilgjengelig for ansatte på hjemmekontor i pandemitiden. Arkeologisk topografisk arkiv og tegnearkivet er viktig dokumentasjon som er tett knyttet til de arkeologiske gjenstandssamlingene, så dette har vært et enormt løft for både forskere og forvaltningen.

Enkelte av natursamlingene har blitt nøye gjennomgått, feilrettet og avfotografert og lagt inn i GBIF. Migreringer til MUSIT, artsdatabanken og GBIF fra mer lokale databaseløsninger er viktig arbeid, men krever tid og har vært prioritert i 2021.

Kjølerom i botanisk avdeling som er rigget til sedimentprøver, er blitt fornyet og ble tatt i bruk januar 2021. Det er rapportert om mugglukt tross renoveringen og denne situasjonen er uavklart per januar 2022. De geologiske samlingene og arkiv har utfordringer knyttet til magasin og lagring, i og med at det ikke er stabil temperatur, luftfuktighet og/eller utilstrekkelig brannsikring.

Koronapandemien har indirekte påvirket arbeidet med samlingene ved at det ikke har vært mulig å anskaffe bl.a. esker i syrefri kvalitet i ønsket størrelse. Fagsamling om oppstart av samlingsplaner ble også utsatt grunnet pandemibegrensninger.

Områder det skal arbeides med i 2022:

- Få på plass en nasjonal løsning som erstatter MUSIT-natur.
- Slutføre flytting av fugleskinnsamlingen til nytt magasin.
- Igangsette DigiJoik og arbeider for å realisere DigiLAB.

- Fortsette tilrettelegging og tilgjengeliggjøring av herbariematerialet i MUSIT og GBIF.
- Avklare uenigheter omkring skjelettmateriale som er deponert ved De Schreinerske samlinger Universitetet i Oslo (UiO) og klargjøre for overføring til UiT.
- Starte arbeid med å utarbeide en samlingsplan for universitetsmuseet.

Vurdering av resultater på nasjonale styringsparametere

Alt i alt vurderes UiTs resultater på de nasjonale styringsparametere å være tilfredsstillende.

Studentenes skår på opplevelse av studiekvalitet er omtrent som tidligere. Pandemien har gitt studentene en utfordrende studiehverdag, og da er dette en viktig tilbakemelding på at innsatsen lagt inn på å gi studentene et godt tilbud i stor grad har lyktes. Dette støttes av resultatene fra evalueringsrapport om UiTs håndtering av pandemien. Der ble det konkludert med at UiT har jobbet godt med å legge til rette for å opprettholde kjerneaktiviteten, deriblant undervisning, i løpet av pandemien (se nærmere omtale av evalueringen i kap 4.2.5). Samtidig er det fortsatt knyttet bekymring til mulig negative langtidseffekter tiltaksnivået under pandemien kan få for kjernevirksomheten og arbeidsmiljø/psykososiale forhold for studenter og ansatte.

Gjennomstrømmingen viser en forbedring siste år for bachelor- og ph.d.-nivået, og på master ligger UiT omtrent på snitt for sektoren. UiT har de siste årene hatt et særlig fokus på gjennomstrømming på ph.d.-studiet, og har igangsatt en rekke målrettede tiltak for å få flere kandidater til å fullføre innen seks år. Det tar tid før man ser en tydelig effekt av tiltakene, men det ser ut til at det allerede er en positiv utvikling. Det er en tydelig forbedring fra 2020 til 2021, men med en forutgående stor nedgang fra 2019. De to siste kullene er større enn normalt, så litt dårligere resultat kan ha sammenheng med dette.

Eksternfinansiering er fortsatt utfordrende, særlig knyttet til EU og NFR. Arbeid med tiltak som skal bidra til økt ekstern finansiering ble igangsatt i november 2021 i et prosjekt kalt UiT talent. UiT jobber med å omstrukturere bruken av strategiske midler og skal nedsette ulike arbeidsgrupper innenfor ulike satsningsområder som innovasjon og forskning. Forventningen er at flere skal søke om eksterne midler. UiTs Ambisjon for Horisont Europa (2021-2027) definerer hvordan UiT skal komme i posisjon til å sende langt flere søknader til Horisont Europa sammenliknet med H2020 (2014-2020) og blir et godt verktøy for arbeidet med å øke finansieringen fra EU.

Publiseringstallene er i fremgang, men ligger under snittet for sektoren og måltallet for 2025 (se kap 3.1.5 om gevinstrealisering strukturreformen). Det er forventninger til at UiTs arbeid med utvikling av toppforskningsmiljøer og systematisk karrieropolitikk med tydelige forventninger til vitenskapelig ansatte (nærmere omtalt under kap 3.1.2, mål 2), vil bidra til økt publisering.

Det har vært utfordrende å nå kandidattallene på lærerutdanningene og særlig på GLU 1-7. Gjennomstrømmingen på lærerutdanningene er god. Det er først og fremst rekruttering det må jobbes med for å øke kandidattallene. Planlagte tilbud om fleksibel utdanning utenfor Tromsø vil gjøre det mulig å nå nye målgrupper og sikre en bedre rekruttering. Dette forutsetter tilstrekkelig finansiering av tilbudene. Med støtte fra KD pågår det et prosjekt for ferdigkvalifisering av personer som har påbegynt, men ikke fullført fireårig lærerutdanning, som også vil bidra til kvalifisering av flere lærere til grunnskolen. Se nærmere omtale av prosjektet under kap 3.4.

Behovet for sykepleiere er stort i hele landet og ikke minst i Nord-Norge. UiT har vært gjennom et taktskifte innen sykepleieutdanning, og utdanner i dag sykepleiere på hele ti steder i Nord-Norge. De siste årene er det utdannet flere sykepleiere enn måltallet. UiT er tildelt 15 nye studieplasser i sykepleie i 2022. Det er en utfordring å fylle alle studieplassene som lyses ut. Med unntak av i Tromsø har alle kvalifiserte søkere til bachelor i sykepleie ved UiT fått plass de siste årene. Dersom Nord-Norge skal få effekt av flere studieplasser i sykepleie, må man sikre at de 15 nye studieplassene fordeles dit hvor det er nok studenter til å fylle dem. UiT har derfor besluttet å ikke bestemme på forhånd hvor de ekstra studieplassene skal plasseres. Studietilbud i sykepleie utlyses som normalt, og der det er søkergrunnlag til å øke opptaket vil det bli gjort. Verts kommunene utfordres til samarbeid om å bedre rekrutteringen til alle universitetets studietilbud i sykepleie.

UiT har i mange år arbeidet systematisk med å øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger, og har lyktes godt. Kvinneandelen har økt fra år til år og UiT er i dag det breddeuniversitetet med høyest andel kvinnelige professorer og dosenter nasjonalt. Andelen kvinnelige førsteamanuenser er høyt, så rekrutteringsgrunnlaget er godt og det er fortsatt rom for økning.

UiT er tilfreds med at andelen midlertidig ansatte de to siste årene er gått betydelig ned som resultat av flere ulike tiltak. UiT har nådd sine egne måltall fra 2020, med unntak for administrative stillinger.

Det knyttes bekymring til sikring og bevaring av objekter og samlinger ved universitetsmuseet. Det er lite å gjøre med dette før nytt museumsbygg er på plass og UiT har stort fokus på og følger opp denne prosessen.

3.1.2 Utviklingsavtalen

UiTs utviklingsavtale med KD ble justert i 2020 med virkning 2021-2022. Avtalen fremgår av tildelingsbrevet for 2021. Under rapporteres det på gjennomført aktivitet for å nå målene i avtalen og en vurdering av måloppnåelse første år av avtaleperioden. Sluttrapportering på avtalen vil gis i årsrapporten for 2022.

Vurdering av foreløpig måloppnåelse

Mål 1. UiT skal være ledende innen utdanning og forskning om Arktis og styrke sin posisjon som Norges arktiske universitet.

UiT har Arktis og arktiske problemstillinger godt innarbeidet i både forskning og utdanning. Det tilbys en rekke studieprogrammer og emner der arktiske forhold er av stor viktighet. Kunnskap om utviklingen i Arktis er sentral for å forstå de globale klimaendringene, og mange større forskningsprosjekter ved UiT er viktige bidragsytere til denne forståelsen. Flere av framtidens utfordringer i nord vil være knyttet til klimaendringer, konflikter rundt ressurs- og ressursforvaltning og de økologiske og sosiokulturelle konsekvensene dette vil ha. Her kan noen prosjekter nevnes spesielt, som alle bidrar til å tydeliggjøre UiTs rolle som en viktig leverandør av kunnskap om arktiske forhold: *COAT – (Climate-ecological observatory of the Arctic tundra)* har som formål å avdekke hvordan klimaendringene påvirker tundraens næringsnett og bidra til rasjonell naturforvaltning. *ARC (Arctic Centre for sustainable energy)* er et interdisiplinært senter som fokuserer på arktiske utfordringer og forhold; *Arven etter Nansen (The Nansen legacy)* er et holistisk forskningsprosjekt som leverer integrert vitenskapelig kunnskap om et marint klima og økosystem i rask endring; *Befolkningsundersøkelser i nord (BiN)* er en tverrfaglig strategisk satsing der målet er å styrke helsen til kommende generasjoner ved å fremskaffe mer, bedre og raskere kunnskap om helse og levekår i befolkningen, med særlig fokus på nordområdene; *ARA (Arctic Resilience Accelerator)* er et internasjonalt initiativ utviklet i et partnerskap mellom UiT, Harvard Kennedy School Belfer Center for Science and International Affairs og the Swiss Federal Institute of Technology in Lausanne (EPFL). Målet med ARA er å få fortgang i å finne og implementere løsninger for de hovedutfordringene de nordlige samfunnene står overfor.

UiT har i 2021 hatt betydelig deltakelse på flere konferanser med arktisk kunnskap- og politikktutforming som tema. Her kan nevnes Arctic Circle i Reykjavik, der UiT bidro med egen stand, i samarbeid med Troms og Finnmark fylkeskommune, Tromsø kommune og flere utenlandske universiteter. Forskere og studenter fra UiT bidro i ulike sesjoner på konferansen. UiT har også en aktiv rolle i den årlige nordområdekonferansen *Arctic Frontiers (AF)* som arrangeres i Tromsø. I tillegg til den faglige delen er AF også en arena der UiT møter internasjonale partnere og politisk nivå med interesse for utviklingen i Arktis.

I 2021 ble det gjennomført et prosjekt kalt NORGE2030 som grunnlag for UiTs innspill til ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning og til arbeidet med UiTs nye strategi. Med utgangspunkt i at Nord-Norge, Norge og verden står overfor store utfordringer og muligheter frem mot 2030, jobbet fagmiljøene frem innspill på hva vi kan forvente oss frem mot 2030 og hvordan

utdanning og forskning kan innrettes for å bidra med løsninger. Resultat av prosjektet er oppsummert i to rapporter⁶. Arbeidet gir et godt grunnlag for UiTs formidling av kunnskap, utfordringer og muligheter om Arktis, urfolksspørsmål og andre aktuelle temaer.

Ved UiT jobbes det med arktiske språk og spørsmål knyttet til urfolk og minoriteter i Arktis – særlig det samiske. Det kvenske kunne fått mer fokus (jf statusgjennomgang av Drivkraft i nord, kap 3.1.3, strategi 1). Det jobbes godt med tematikken ved store deler av universitetet. Det kan bli nevnes at i 2021:

- er første kull med studenter tatt opp til studie i samisk sykepleie⁷
- har UiT på invitasjon fra UD satt i gang prosjektet *Language technology for circumpolar languages of Russia*, som del av den norske innsatsen i det arktiske samarbeidet
- har UiT etablert nettressursen *Læringsaktiviteter om samiske rettigheter i helse- og sosialtjenesten* som skal gi studenter i helse- og sosialfag bedre kjennskap til samiske samfunn, kultur, historie og ikke minst, samers rettigheter i møte med helsevesenet⁸

Mye blir gjort, men det er fortsatt nødvendig å ha fokus på dette området. Nordsamisk som førstespråk i grunnskolelærerutdanninga, videre utvikling av språkteknologi, utvikling av samisk terminologi og fagspråk, både innenfor juss og sykepleie, er eksempler på områder med behov for økt innsats innenfor språkområdet.

Det siste tiåret har, på nasjonalt nivå, vist en økende institusjonell anerkjennelse og forpliktelse når det gjelder samiske rettigheter. Dette har også medført at det er større forventninger om og krav til at kandidater som utdannes innenfor en lang rekke fagområder har kunnskaper om samiske og minoritetsrelaterte forhold. Eksempler her er profesjonsutdanningene, der nasjonale krav og forpliktelser står sterkt. Dette er det viktig at UiT følger opp.

Mål 2. UiT skal utvikle flere fagmiljø på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, spesielt innenfor universitetets fem tematiske satsingsområder.

UiT har igangsatt mange prosesser for å utvikle flere fagmiljø på høyt nivå, og forventer at dette skal gi resultater på sikt. Det er et økende behov for å lykkes i konkurransen om midler fra eksterne finansieringskilder, noe som over tid har hatt høy prioritet ved UiT. Med utgangspunkt i strategiens tematiske satsinger er det igangsatt flere tverrfaglige satsinger som har løftet allerede gode miljø

⁶ [NORGE2030 - et blikk inn i framtida \(del 1\)](#) / [NORGE2030 - veien videre \(del 2\)](#)

⁷ [Samisk sykepleie for tolv studenter | UiT](#)

⁸ [Skal få samiske rett inn i helse- og sosialutdanningene | UiT](#)

innen blant annet antibiotikaresistens, fornybar energi og befolkningsundersøkelser, og bidratt til å styrke fagområder som vil være viktig for Norge og Nord-Norge i fremtiden.

Det forventes at virkemidlene som er ment å støtte opp under og styrke fagmiljøer, slik som Aurora Outstanding, Aurora Centre, Tematiske satsinger og Arctic MSCA program, vil medføre økt ekstern finansiering og bidra til flere toppforskere ved UiT.

Programmet Aurora Outstanding gir unge utvalgte forskere ved UiT som allerede har vist seg konkurransedyktig i søknader om ekstern forskningsfinansiering, en mulighet til å tilegne seg generiske ferdigheter som er nødvendig for å utvikle seg til en forskningsleder av internasjonalt kaliber.

UiT har som mål at andelen ekstern finansiering skal økes til 25 %. I 2021 var andelen på 17% og det er igangsatt en rekke tiltak som skal bidra til å nå målet på 25%. UiT vil i løpet av 2022 gjennomgå hele den interne virkemiddelpakken i et prosjekt kalt UiT Talent, med formål å finne en modell for bruk av universitetets egne strategiske midler for å lykkes enda bedre med å hente inn eksternfinansiering til UiTs forskningsprosjekter.

UiTs ambisjoner for Horisont Europa knyttes til interne satsinger på ekstern prosjektfinansiering og nasjonale indikatorer som UiT måles etter. I oppfølgingen av strukturreformen er det satt som mål at tildelingen fra EU per faglige årsverk skal doubles fra 2018 til 2025 (se kap 3.1.5, pkt 1.3), og da er aktiv deltakelse i Horisont Europa avgjørende for å nå dette målet (se nærmere omtale av ambisjoner for Horisont Europa i kap 3.1.1, sektormål 1).

Ledelsen har over lengre tid vært tydelig på viktigheten av kompetanse- og karriereutvikling. Det er jobbet med forventninger til vitenskapelig ansatte, herunder utarbeidelse av nytt og felles malverk for medarbeidersamtaler og en karriereportal. Rammeverket er i ferd med å komme på plass og implementering er i gang. Dette er et langsiktig arbeid som det forventes vil gi resultater på sikt både i form av søknadsskriving, prosjekttilgang og publisering.

I 2021 er det jobbet med å utforme, samt forbedre maler for avtaledokumenter som skal bidra til å lette oppfølgingen av avtaleporteføljen til UiT. UiT har gjennom FRAM-senteret et godt samarbeid med 18 andre forskningsinstitusjoner som jobber sammen om tverrfaglig forskning av høy internasjonal standard og som er viktig for forvaltningen av nordområdene. Samarbeid med NORCE er ikke fulgt opp i tilstrekkelig grad i 2021. Dette beror på manglende initiativ fra begge parter. Dette vil det bli tatt tak i 2022 og det er planlagt et ledermøte ved starten av 2022.

Mål 3. UiT skal heve undervisningskompetansen til sine ansatte og arbeide mer systematisk for å bedre studiekvaliteten.

UiT har jobbet langsiktig, helhetlig og målrettet med å heve de ansattes undervisnings-kompetanse og kvaliteten i utdanningene. Pedagogisk merittering, virkemiddelordningen *Program for undervisningskvalitet*, tydeliggjøring av mandat for ledelse av studieprogram og etablering av kompetanseutviklingsprogram for studieprogramledere, er noen av tiltakene som har bidratt til en betydelig styrket oppmerksomhet og resultater på området. Dette bekreftes av UiTs interne statusgjennomgang av *Drivkraft i nord – Strategi for UiT mot 2022* (se kapittel 3.1.3, strategi 1). Videre viser evalueringer som er gjort av meritteringsordningen og *Program for undervisningskvalitet* (se kapittel 3.1.4) at dette er virkemidler som bidrar til utvikling og styrking av undervisningskompetanse og utdanningskvalitet. Evalueringene er under oppfølging og forbedrede ordninger skal etter planen iverksettes i løpet av 2022.

UiT har de senere årene satset både på fleksible, desentraliserte og nettbaserte utdanninger. Det er blant annet opprettet flere nye nettbaserte tilbud og det er satset på å gjøre profesjonsutdanningene mer tilgjengelig i regionen. Barnehagelærerutdanning tilbys i dag på fem studiesteder og, forutsatt finansiering, vil tilbud innenfor grunnskolelærerutdanning utvides til Harstad, Narvik og Finnsnes. Sykepleierutdanning tilbys i dag på hele ti studiesteder, herunder samisk sykepleierutdanning i Kautokeino som tilbys i samarbeid med Sámi Allaskuvla. Satsningen gjør at UiT når ut til stadig flere studenter, både i regionen og nasjonalt (se nærmere omtale under kap 3.1.5, pkt 3.1).

Det har vært utfordrende å nå kandidattallene på lærerutdanningene og særlig på GLU 1-7. Gjennomstrømmingen på lærerutdanningene er god, så det er først og fremst rekruttering det må jobbes med for å øke kandidattallene. Arbeidet med å øke rekruttering til grunnskolelærerutdanningene har ikke gitt de ønskede resultater, spesielt har det vært utfordrende å rekruttere tilstrekkelig antall søkere til GLU 1-7. Planlagte tilbud om samlingsbasert GLU 1-7 flere steder vil gjøre det mulig å nå nye målgrupper og sikre en bedre rekruttering til regionene utenfor Tromsø og Alta. Temaet er også omtalt under omtale av nasjonale styringsparametere kap 3.1.1, sektormål 3.

For å kvalifisere flere lærere til grunnskolen, er det også jobbet med et prosjekt med støtte fra KD (supplerende tildeling 2020), for at personer med påbegynt, men ikke fullført lærerutdanning, skal kunne fullføre fireårig grunnskolelærerutdanning. Selv om prosjektet er av eksperimentell natur, så har det gått etter planen og er i god drift. Til nå har 22 kandidater fullført sin tidligere påbegynte lærerutdanning gjennom prosjektet, flertallet av dem er bosatt i Troms og Finnmark. Dette er resultater UiT er svært godt tilfreds med. Samarbeidet som er etablert mellom UiT, Nord universitet

og etter hvert også de andre institusjonene som har kommet med i ordningen, har fungert meget godt. Felles tolkning av prosjektrammer og erfaringsdeling er en medvirkende årsak til at prosjektet har lyktes. Arbeidet videre fremover består av å videreføre etablerte rutiner og å arbeide med rekruttering så lenge dette er hensiktsmessig. Nærmere omtale av prosjektet og bruk av tildelte midler fremgår av kap 3.4. om rapportering på supplerende tildelingsbrev.

En intern rapport ved UiT i 2020, «Livslang læring i nord» ble utarbeidet på grunnlag av at UiT manglet en felles strategi, helhetlig politikk og tydelig virkemiddelapparat for hvordan etterspørselen etter livslang læring skal følges opp. I 2021 har rapporten vært drøftet i organisasjonen. Skillene mellom ordinære utdanninger og etter- og videreutdanning er i ferd med å viskes ut, og håndteringen av koronapandemien har gitt UiT erfaring med å jobbe digitalt og fleksibelt innenfor flere fagområder. UiT vil derfor integrere ansvar og roller for utdanning og livslang læring både i fagmiljøene og innenfor faglige og administrative støttetjenester. En toårig handlingsplan for dette ble påstartet i 2021. Rapporten vil også bli fulgt opp i UiTs arbeid med ny strategi.

Mål 4. UiT skal oppnå bedre strategisk styringsevne og utnytte sine ressurser mer effektivt.

Det er mange store utviklingsprosesser på gang ved UiT og flere som nærmer seg avslutning. Det er knyttet mye ressurser til utvikling og innføring av nye administrative systemløsninger. Dette er utfordrende, og på kort sikt er det ikke rimelig å forvente gevinster knyttet til dette (se under).

UiT deltar i alle hovedprosjektene under BOTT og det har vært et aktivt samarbeid innenfor disse også i 2021. Nye systemer for økonomi og lønn ble innført 1. januar 2022, og gjennom hele 2021 har det vært stor aktivitet i hele organisasjonen for å forberede innføringen. Systemene er tatt i bruk uten at det har vært registrert ustabilitet i driftsløsningene. Det har derimot vært utfordringer med å få gitt tilstrekkelig opplæring, tilganger og god nok oppfølging av spørsmål og innmeldte restanser (særlig knyttet til variabel lønn). Dette er forhold UiT selv har ansvar for å løse. Den andre hovedutfordringer er at deler av systemløsningen ikke er ferdig utviklet av DFØ og dermed ikke tilfredsstillende de krav som var satt for leveransen. Dette medfører at flere arbeidsprosesser er tid- og ressurskrevende. Denne utfordringen må løses i samarbeid mellom BOTT og DFØ.

Gjennom prosjektet UH Sak (tidligere BOTT SA) skal det innføres ny saksbehandlingsplattform og arkivkjerne ved alle statlige universiteter og høyskoler. UiT har bidratt med ressurser og kompetanse i prosjektet siden oppstart og gjør det fortsatt. I 2021 har våre erfarne saksbehandlere og IT-arkitekter vært med på evaluering av tilbud, leverandørvalg og detaljplanlegging. UiT regner med å ta i bruk de nye tjenestene våren 2023 og et lokalt innføringsprosjekt er under etablering. De nye tjenestene skal tas i bruk ved hele UiT og de vil medføre betydelige endringer i form av blant annet

digitaliserte og mer automatiserte arbeidsprosesser for saksbehandlere og dokumentasjonsforvaltere. Gode forberedelser vil være avgjørende for en vellykket implementering og framtidig gevinstuttak.

I 2021 har UiT arbeidet sammen med de andre BOTT-institusjonene med å vurdere funksjonen i et digitalt HR-system levert av DFØ. Moduler som er vurdert er HR kjerne, rekruttering, medarbeiderutvikling og onboarding. Det ble gjennomført en gap-analyse våren 2021 og denne avdekket 50 avvik med ulik grad av viktighet. Valg av løsning for saksbehandling og arkiv (UH Sak) gir imidlertid nye muligheter og innsiktsarbeid i dette systemet prioriteres i 2022. Innsiktsarbeid i HR kjerne og rekruttering prioriteres også og basert på disse vil valg av HR-system legges frem for universitetsstyret i 2022.

I 2019 ble det satt i gang et utviklingsprogram for hele UiTs administrasjon. Programmet handler om å skape en profesjonell servicekultur på tvers av administrative områder, levering av helhetlige tjenester og skape god samhandling mellom avdelinger, enheter og fagområder. Dette vil igjen bidra til at UiT har administrative tjenester som støtter godt opp om og frigjør tid til kjernevirksomheten. Våren 2021 startet det opp piloter innen fem tjenesteområder. Hovedfokus neste halvår vil være å definere hva serviceledelse er, utarbeide en beskrivelse av servicelederskap ved UiT og definere et opplegg for opplæring med formål om å oppskalere og ta det ut i hele organisasjonen.

UiT har et bredt regionalt samarbeid i landsdelen. Til tross for pandemien har grunnlaget for det regionale samarbeidet blitt utvidet gjennom 2021. Det ble inngått en samarbeidsavtale med Harstad kommune, og med det har UiT samarbeidsavtaler med vertskommunene for alle de fire hovedcampusene. I tillegg ble det også inngått avtaler både med Sør-Varanger kommune og med Berlevåg kommune. Det er en pågående dialog om inngåelsen av en overordnet samarbeidsavtale med Rana kommune, samt at det er dialog med KS Troms og Finnmark og KS Nordland om etableringen av et felles strategisk samarbeid.

UiT og Nord universitet har et langvarig, godt og bredt faglig samarbeid. En institusjonell samarbeidsavtale legger til rette for både en avklart arbeidsdeling og grunnlaget for en styrket samhandling mellom institusjonene. På ledelsesnivå avholdes det jevnlig møter.

I felleskap legger Samisk høgskole og UiT til rette for at den samiske befolkningen har like gode betingelser til å skaffe seg høyere utdanning som den øvrige delen av samfunnet, og at utdanningstilbud rettet mot den samiske befolkningen skal utvikles og gjennomføres i samarbeid med samiske institusjoner. UiT og Samisk høgskole er i dialog om inngåelse av en overordnet samarbeidsavtale i løpet av 2022.

Overgang fra to-delt til enhetlig ledelse er gjennomført. Styret har i løpet av høsten 2021 fastsatt alle gjenstående detaljer i den nye styringsordningen, herunder sammensetning av rektoratet og hvordan administrasjonen under rektor skal være organisert og ledet. Det gjenstår noe arbeid med intern fordeling av oppgaver og ansvar mellom ulike enheter og roller i fellesadministrasjonen. I 2022 skal internrevisjonen gjennomføre et prosjekt på innretning av virksomhetens styrings- og kontrollmekanismer. Det vil da bli gjort en gjennomgang av styringsmodellen og det vil være mulig å få innspill til justeringer.

Det er gjennomført en evaluering av viserektorordninga ved UiT. Den konkluderer med at det er en del spesifikke funksjoner i et geografisk spredt flercampusuniversitet som er der uansett, og at viserektorene er en god måte å håndtere de på. Utviklingsprogrammene for Alta, Harstad og Narvik gjelder for 2018-22. Her er det sentralt at viserektors/campusrådenes fordeling av (vise)rektors strategiske midler i stor grad er koblet mot programmene. Det er også sentralt at utviklingsprogrammet er konkretisert gjennom avtaler med vertskommunene. Det er i liten grad jobbet med å utvikle en politikk som sikrer at det er kompetansemiljø og god tilgang på tjenester ved alle campuser.

Mål 5. UiT skal arbeide målrettet for å utvikle infrastruktur og bygninger

UiT har en stor bygg- og eiendomsmasse – særlig knyttet til campus Breivika. Et godt og oppdatert planverk for å ivareta og utvikle dette og leide lokaler, er viktig.

UiT har siden 2016 jobbet systematisk med campusutviklingsplaner for alle de fire hovedcampusene. Med målsetning om å være i front i arbeidet for et bærekraftig samfunn, er det fokus på at dette innarbeides godt i planverket. En overordnet strategisk campusutviklingsplan er også under utarbeidelse og vil bygge på konklusjonene fra campusutviklingsplanene. Kartlegging av bygningsmassen er gjennomført. En mer detaljert rapport som tydeliggjør prioriteringer i vedlikeholdet, er i prosess (ferdig 2. kvartal 22). Denne vil danne grunnlag for en vedlikeholdsplan som må sees i sammenheng med planene om utvikling av alle campusene. En del arbeid har blitt forsinket og utsatt av ulike årsaker som pandemi og utskifting av nøkkelpersonell. Det er imidlertid fremdrift i alle prosessene og det forventes at det meste av planverket vil bli ferdigstilt i løpet av de nærmeste årene.

Nytt bygg for universitetsmuseet har vært under planlegging lenge. Dette er viktig å få på plass av mange årsaker og ikke minst for sikring og bevaring av museets objekter og samlinger som har dårlige vilkår i de gamle lokalene (dette er også omtalt under kap 3.1.1, sektormål 4). Forprosjektet for nytt museum ble ferdigstilt av Statsbygg ved utgangen av 2020. Tromsø kommunes regulering av

tomta for museumsbygget var planlagt ferdigstilt i 2021, men er blitt forsinket. Det ventes nå på kommunens ferdigstilling av reguleringsplanen som er en forutsetning for om startbevilgning vil kunne gis i Statsbudsjett for 2023.

For at UiT skal kunne holde sin posisjon som ledende på forskning og utdanning i og om nordområdene, er det viktig med god infrastruktur som muliggjør dette. Fartøyflåten er særlig viktig i denne sammenhengen. UiT har i 2021 tegnet kontrakt med verft og satt av midler som sikrer finansiering for anskaffelse av nytt kystfartøy til erstatning for forskningsfartøyet Johan Ruud. Fartøyet skal etter planen overleveres til UiT i 2023. UiT har også spilt inn forslag om erstatningsfartøy for undervisnings- og forskningsfartøyet Helmer Hanssen (isgående campus) til satsinger utenfor rammen for så vel 2022 som 2023, og arbeider aktivt for å realisere dette. Helmer Hanssen vil av hensyn til HMS og alder måtte fases ut fra 2026, og det haster å komme i gang med prosjektering av et nytt fartøy for å ivareta læringsarenaer på sentrale fagområder som nautikk, biologi, geologi, teknologi og ressursforvaltning. UiT har i denne sammenheng foreslått at fartøyet skal designes ved hjelp av digital tvilling. Slik vil både prosjektering, bygging og hele driftstiden til det nye fartøyet også utgjøre en lab for skipsdesign og marin teknikk.

3.1.3 Egne virksomhetsmål

I tillegg til målene i utviklingsavtalen utarbeidet i samråd med KD, har UiT egne virksomhetsmål som er satt gjennom strategien *Drivkraft i nord*. Målene bygger opp under sektormålene slik de fremgår av tildelingsbrev fra KD til underliggende virksomheter. Drivkraft i nord ble utformet i 2013 og justert i 2018 og har varighet til 2022. Høsten 2021 ble det igangsatt en prosess for utarbeidelse av ny strategi som er planlagt ferdigstilt våren 2022. I den forbindelse er det gjort opp status for måloppnåelse på innværende strategi og dette danner bakgrunnen for rapporteringen på UiTs egne virksomhetsmål.

Strategien består av to deler, hvor den første peker på fem kunnskapsområder der UiT skal være internasjonalt ledende. Andre del viser til fire gjennomgående «strategier» der hver av disse er konkretisert i flere målsetninger. Under er et sammendrag og vurdering av måloppnåelse på de fire gjennomgående strategiene. Fullversjon av statusgjennomgangen kan leses i sin helhet på [UiT sine nettsider](#).

Gjennomgående strategi 1: Engasjerende og aktuelle utdanninger.

*Mål 1. UiT skal tilby forskningsbaserte utdanninger med kvalitet på høyt internasjonalt nivå.
Universitetet skal ha bredde og mangfold i sitt samlede utdanningstilbud*

Antallet studenter ved UiT (inkl. innfusjonerte høyskoler) har gått opp gjennom hele strategiperioden fra ca. 14 300 i 2012 til ca. 17 800 i 2021, og andelen studenter fra sør i landet har økt. Antall uteksaminerte kandidater med gradsgivende utdanning har også økt fra ca. 2100 i 2013 til nærmere 3000 i 2021. Størst vekst har det vært av økonomer, fiskerikandidater, biologer, jurister, teknologer og kandidater ved nye helsefagutdanninger. Selv om antallet studenter og uteksaminerte kandidater har økt, så har UiTs andel av totalt antall uteksaminerte kandidater nasjonalt vært stabil på 5-6% gjennom hele perioden.

Som et ledd i å heve kvaliteten i utdanningene, er det i perioden jobbet målrettet med å styrke koblingen mellom forskning og utdanning. Oppmerksomhetene på utdanningskvalitet er vesentlig styrket, og tematiseres mer eksplisitt på alle nivå i organisasjonen. Mye er gjennomført på ulike nivå ved UiT for å skape et godt og inkluderende lærings- og studiemiljø. Eksempler på tema det er jobbet med er studiekvalitetsfremmende tiltak, mobbing, trakassering, radikalisering og ensomhet. UiT-studentene har under koronapandemien opplevd utfordringer i en endret studiehverdag med heldigital undervisning og hybride løsninger med kombinasjon av digitale og fysiske samlinger. Erfaringene fra de siste årene viser at samspillet mellom det digitale og det psykososiale læringsmiljøet må forbedres.

UiT har økt sin innsats knyttet til det samiske feltet i løpet av perioden. Særlig på forskningssida, men også til en viss grad på utdanningssida er det en positiv tendens. UiT har fått på plass samisk sykepleieutdanning i samarbeid med Sámi allaskuvla. Senter for samiske studier (Sesam) ved UiT har utviklet nettressursen Reaidu for samiske tema i lærerutdanningene. Fremover bør også kvensk i større grad nevnes som et minoritetsspråk/kultur som det er naturlig at det jobbes med ved UiT.

Mål 2. UiT skal legge til rette for et godt og kreativt læringsmiljø med fasiliteter som gjør universitetet attraktivt som studiested

Omfanget av utdanningssamarbeid med arbeidslivet er betydelig. Det er i hovedsak knyttet til at nærmere halvparten av studiene ved UiT er profesjonsstudier med obligatorisk praksis, og at en del ingeniør- og økonomistudier har gode tradisjoner for oppgavesamarbeid med næringslivet. Det er også etablert praksis innenfor flere fagområder, og gjennom egne stimuleringsordninger for samarbeid med arbeidslivet holder flere fagmiljøer på å teste ut ulike samarbeidsformer. Ordningen med næringslivsmentorer har også fungert godt. Den ble opprinnelig initiert av Forskningsrådet gjennom VRI-programmet, og har over ti år bidratt til å styrke utdanningssamarbeid (utvikling av nye studieemner og -program, praksisopphold, arbeidsrelevante case, kreativ problemløsning ol.) og til

felles forskning- og utviklingsprosjekter. Ordningen videreføres i 2022 i et samarbeid mellom UiT, Troms og Finnmark fylkeskommune og Nordland fylkeskommune.

Et sentralt spørsmål er om det kan arbeides mer systematisk for å sikre målet om at alle studenter ved UiT skal få tilbud om minst én form for utdanningssamarbeid med arbeidslivet.

UiT har manglet en felles strategi, helhetlig politikk og et tydelig virkemiddelapparat på hvordan etterspørselen etter livslang læring skal møtes. I 2020 ble det utarbeidet en intern rapport om temaet. I 2021 har rapporten blitt drøftet i organisasjonen. En to-årig handlingsplan for dette ble påstartet i 2021. Rapporten vil også bli fulgt opp i UiTs arbeid med ny strategi.

Gjennomgående strategi 2: akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid.

Mål 3. UiT skal være et breddeuniversitet med internasjonalt ledende og dristige forskningsmiljø.

Med utgangspunkt i strategiens tematiske satsinger er det igangsatt flere tverrfaglige satsinger som har løftet allerede gode miljø innen blant annet antibiotikaresistens, fornybar energi og befolkningsundersøkelser, og bidratt til å styrke fagområder som vil være viktig for Norge og Nord-Norge i fremtiden, som bærekraftig energi og havrett.

I strategiperioden ser vi at UiTs andel av publiseringspoeng i sektoren har vært noenlunde stabil omkring 8%. UiTs andel av NFR sine bevilgninger i perioden har variert noe mer i perioden, men omkring ett gjennomsnitt på 8-9%.

Det er jobbet aktivt for å øke andel ekstern finansiering, og det har vært en firedobling på EU-finansiering i perioden. I 2020 utgjorde inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiering ca. 16% av de totale driftsinntektene, det er altså fortsatt langt igjen for å nå UiTs mål om 25% ekstern finansiering (jf utviklingsavtalen mål 2, kap 3.1.2).

UiT har lenge hatt en nasjonalt ledende rolle innenfor arbeid med Åpen vitenskap. Dette er videreført også i strategiperioden. I 2016 signerte UiT på DORA-erklæringen, og det er utarbeidet en plan for implementering.

FF Kronprins Haakon og EISCAT-3D er store og viktige infrastrukturprosjekter, og UiT er med i flere nasjonale konsortier for forskningsinfrastruktur, men generelt er det ikke gjort godt nok arbeid for ledelse av nasjonal forskningsinfrastruktur.

Det er foretatt en gjennomgang av UiTs internasjonale avtaler og aktive avtaler er lagt inn i en lett tilgjengelig portal. Forsknings- og utdanningssamarbeid med land i Europa, i tillegg til landene omfattet av Panorama-strategien og Singapore, er prioritert.

Europakommisjonen har etablert en ordning med Europeiske universiteter. Intensjonen med ordningen er å etablere nettverk, eller allianser, av universiteter som skal samarbeide om felles utdanningsprogrammer, utvikle innovative lærings- og undervisningsmetoder og tilrettelegge for student- og forskerutveksling. Høsten 2021 takket UiT ja til å gå inn som partner i én av de 41 etablerte alliansene, EUGLOH, med totalt ni partnere i konsortiet.

Gjennomgående strategi 3: kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling.

Mål 4. UiT skal styrke sin posisjon og sitt omdømme gjennom god kommunikasjon, formidling av sitt arbeid og en tydelig profil. UiT skal være en pådriver for økt innovasjon for å bidra til næringsutvikling og tjenesteutvikling i offentlig sektor i nordområdene.

På Kantars omdømmemåling i 2020 ble UiT rangert som fjerde best av 36 offentlige virksomheter i Norge. Samlet sett er omtalen av UiT i media mer enn doblet i strategiperioden, og UiT har lyktes i sitt arbeid med økt tilstedeværelse også på nasjonalt nivå. Utviklingen viser at UiT har en sterk vekst i antall følgere på sosiale media.

UiT skårer lavt til middels på KDs indikatorer for innovasjon og kommersialisering. I tillegg er UiT i mindre samhandling med næringsliv enn sammenlignbare universiteter. I mai 2020 vedtok UiT sin første Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap. I planen er det tre punkter hvor fokus bør forsterkes i kommende periode; 1. Bærekraftig innovasjon og grønn omstilling, 2. Innovasjonsfokus i hele organisasjonen, 3. Studenter og deres innovasjonssystem.

UiT utdanner et stort antall kandidater til offentlig og privat sektor i landsdelen, og leverer med det på samfunnsoppdraget i det store. Det er likevel nødvendig å se på løsninger for hvordan andelen studenter som velger å forlate landsdelen etter endt utdanning kan reduseres, hvordan det kan sikres at en større andel ferdige kandidater tar jobber utenfor de store byene, hvordan etterspørselen etter sykepleiere og leger kan tettes og hvordan utdanninger kan gjøres tilgjengelig for alle, uavhengig av tid og sted. UiTs handlingsplan for livslang læring vil være sentral i dette.

Gjennomgående strategi 4: Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon.

Mål 5. UiT skal ha et godt arbeidsmiljø og en effektiv, robust og fleksibel organisasjon som bidrar til at UiT når sine mål.

Ved inngangen til strategiperioden hadde UiT akkurat gjennomført fusjonen med Høgskolen i Finnmark, og den siste fusjonen mellom UiT og høgskolene i Harstad og Narvik, ble gjennomført i 2016. Fusjonsprosessene har lagt en del føringer for arbeidet og det har vært viktig å etablere en felles kultur og å bringe de innfusjonerte høyskolene opp til universitetsnivå.

Ved revisjon av *Drivkraft i nord* i 2018, ble det tatt inn at «UiT bruker FNs bærekraftsmål som grunnlag for prioriteringer». Våren 2021 ble det utarbeidet en rapport om UiTs bidrag for å nå bærekraftsmålene gjennom utdanning, forskning, innovasjon, drift og formidling - *UiT og bærekraftsmålene*⁹. Basert på denne er det planlagt å utforme en handlingsplan for bærekraft i kjernevirksomheten ved UiT.

Som en følge av alle fusjonsprosessene, var det naturlig å gjøre en gjennomgang av UiTs administrasjon. Som ledd i prosjektet ADM2020 ble det i 2019 etablert en ny administrativ organisering ved UiT, med nye administrative enheter og en rekke nye fellestjenester. De nye fellestjenestene er evaluert og det gjennomføres nødvendige justeringer som en følge av det.

UiT har i mange år arbeidet systematisk med å øke andelen kvinner i dosent- og professorstillinger, og har lykket godt. Kvinneandelen har økt fra år til år. UiT oppnådde i 2020 for første gang kjønnsbalanse på dette nivået (40 % kvinnelige professorer/dosenter). Midlertidighet har lenge vært en utfordring ved UiT, men i 2020 klarte vi å snu trenden og denne er gått ned fra 23 % til 15 %.

I løpet av perioden er det gjennomført og ferdigstilt en rekke byggeprosjekter. I 2018 sto Biologibygget og nytt medisin- og helsefagbygg (MH2) klart i Breivika. I 2020 ble det nye bygget for lærerutdanning og pedagogikk ferdigstilt. Renovering av bygningsmassen på campus i Narvik ble ferdigstilt i 2020. UiT har jobbet med campusutvikling siden 2016, med ferdigstilling av campusutviklingsplan for Harstad i 2017 og oppstart av campusutviklingsplan for Alta i oktober 2020. I 2020 har UiT også igangsatt arbeidet med en langsiktig plan for hovedcampus i Tromsø – *UiT Tromsø 2040*.

Oppsummering måloppnåelse på egne virksomhetsmål

Gjennom *Drivkraft i nord* har UiT blant annet:

- styrket sin posisjon som arktisk universitet.
- styrket koblingen mellom forskning og utdanning.

⁹ [UiT og bærekraftsmålene](#)

- økt innsatsen innen samisk forskning og utdanning.
- styrket samarbeidet med arbeidslivet og gjort forskning og utdanning mer relevant for nærings- og samfunnsliv i landsdelen.
- lagt et viktig grunnlag for videre arbeid med å legge til rette for livslang læring og fremtidig satsing på etter- og videreutdanning.
- vært nasjonalt ledende innenfor arbeidet med åpen publisering.
- satt fokus på implementering og synliggjøring av FNs bærekraftsmål i kjernevirksomheten og utarbeidet en handlingsplan for bærekraftig drift.
- etablert bærekraftskomiteé og bærekraftspiloter.
- fått flere studenter og uteksaminerte kandidater, tatt imot flere utvekslingsstudenter og hatt flere ansatte på utenlandsopphold.
- redusert andelen tilsatte i midlertidige stillinger og økt andelen kvinner i dosent- og professorstillinger.
- arbeidet målrettet med digitalisering, brukerorientering og profesjonalisering av administrative tjenester.
- jobbet systematisk med campusutvikling.

Statusgjennomgangen viser at mye er gjort. Ingen planlagte tiltak står uprøvd. Gjennomgangen peker også på noen utfordringer som det vil bli viktig å ta fatt på i tida fremover. Gjennom arbeidet med ny strategi som er planlagt ferdigstilt våren 2022, vil disse utfordringene bli fulgt opp.

3.1.4 Gjennomførte evalueringer relatert til virksomhetsmålene

Under er en kort omtale av interne evalueringer relatert til virksomhetsmålene utført i løpet av 2021.

Internrevisjon

Internrevisjon ble etablert ved UiT ved starten av året 2021. I 2021 ble det gjennomført prosjekter på følgende fem områder:

1. Utdanningskvalitet
2. Informasjonssikkerhet og personvern
3. Varsling
4. Internkontroll på økonomiområdet
5. Evaluering av UiTs håndtering av Covid-19-pandemien

Funn og anbefalinger følges opp og vil bidra til at UiT kan styrke seg ytterligere på disse områdene.

Nærmere omtale av prosjektene med hovedfunn og planer for oppfølging er omtalt i kap 4.1.1.

Meritteringsordningen

UiT og NTNU sto i bresjen for etablering av pedagogisk merittering i 2016 og ordningen har bidratt til å løfte undervisningsoppgavens status både ved UiT og nasjonalt. For å kvalitetssikre ordningen ble det bestemt å sette den på vent etter en prosjektperiode med fire tildelinger, der 21 ansatte har fått status som meritterte undervisere, og gjennomføre en større evaluering. Prosjektgruppa leverte sin sluttevaluering i 2020¹⁰, og i 2021 ble det gjennomført en ekstern evaluering ledet av Bjørn Stensaker¹¹.

Evalueringene viser at ordningen synes å ha funnet sin form når det gjelder søknadsprosess og vurdering av søkere, selv om det er behov for å gjøre noen mindre justeringer. Den eksterne evalueringen peker på at de meritterte i svært varierende grad har blitt involvert i det systematiske kvalitetsutviklingsarbeidet lokalt, og at koblingen til utdanningsledelsen på ulike nivå ikke alltid synes godt utviklet. Videre er det behov for å se på forholdet mellom kriteriene for merittert status og kriteriene for utdanningsfaglig kompetanse ved opprykk da disse er overlappende. En overordnet konklusjon fra den eksterne evalueringen er at meritteringsordningen synes å fungere bedre som et individuelt karrierevirkemiddel enn som tiltak for å fremme utdanningskvalitet og organisasjonsutvikling. UiT følger opp evalueringene og vil iverksette en revidert versjon av meritteringsordningen høsten 2022.

Program for undervisningskvalitet

Program for undervisningskvalitet er UiTs egen virkemiddelordning som skal bidra til å styrke undervisnings- og læringskvaliteten i utdanningene. Ordningen ble etablert i 2011 og har siden vært en viktig finansieringskilde for ulike prosjekter og tiltak i fagmiljøene. Den har nå vært gjennom en større evaluering, både internt og eksternt, og to rapporter om dette forelå i 2021. Den ene er basert på en gjennomgang av søknader i perioden 2011-2019 (Grepperud 2021)¹². Den andre er en ekstern evaluering som ser nærmere på betydningen ordningen har hatt for fagmiljøene og utviklingen av studiekvaliteten (Dahl 2021)¹³.

¹⁰ [Merittering ved UiT Norges arktiske universitet – Meritteringsprosjektets sluttevaluering 2020](#)

¹¹ [Anerkjennelse av individuell kompetanse og organisatorisk kulturutvikling – på samme tid? Evaluering av UiTs meritteringsordning \(Stensaker et al. 2021\)](#)

¹² [«Vi har en plan» - En analyse av søknader om pedagogiske utviklingsmidler ved UiT Norges arktiske universitet for perioden 2011-2019 \(Grepperud 2021\)](#)

¹³ [Å utvikle undervisningspraksis \(Dahl 2021\)](#)

Evalueringen viser at *Program for utviklingskvalitet* har bidratt til videreutvikling av undervisnings- og læringskvaliteten ved UiT. Virkemidlene har aktivisert fagmiljøene og fått fram mange gode ideer og vellykkede prosjekter, selv om det gjerne er enkelte fakulteter, institutter og ildsjeler som dominerer blant søknadene. Selv om det er snakk om små midler til det enkelte prosjekt, bidrar de til utvikling, støtte og anerkjennelse av arbeidet. De kan dessuten utgjøre en viktig del av, eller være et springbrett til, et større arbeid med å styrke kvaliteten. Evalueringen viser også at ordningen i mindre grad har bidratt til læring på tvers mellom fagmiljøer og prosjekter, og at studenter i for liten grad involveres i prosjekter rettet mot mer studentaktive lærings- og undervisningsformer. Videre er det behov for mer konkrete søknadskrav og -kriterier slik at de i større grad bidrar til en transparent og rettferdig vurdering, og er til hjelp for fagmiljøene i søknadsprosessen. UiT vil følge opp anbefalingene fra evalueringen i forbindelse med en gjennomgang av virkemidlene på dette området våren 2022, og også se dem i sammenheng med UiT sin ambisjon om å øke andelen ekstern finansiering.

3.1.5 Gevinstrealisering struktureformen

I 2018 ble det utviklet et indikatorsett for vurdering av gevinstrealisering av struktureformen for UiT. Tabellen under viser UiTs resultater på indikatorene i 2018 og 2021 og måltall for 2025.

Tabell 11. Utvalgte mål i struktureformen som har indikatorer med måltall for UiT for 2025.

Mål og indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2021	Måltall 2025	Omtalt under kap
Mål 1. Utdanning og forskning av høy kvalitet				
1.1. Vitenskapelig publisering: publikasjonspoeng per faglige årsverk	1,0	1,0**	1,2	3.1.1
1.2. Tildeling fra NFR per faglige årsverk (1 000 kr)	128	118	150	3.1.1
1.3. Tildeling fra EU per faglige årsverk (1 000 kr)*	13	37	25	
1.4. Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte (%)	71,8	72,3	76	
1.5. Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (skala 1-5)	4,00	4,05	4,10	3.1.1
1.6. Antall avlagte doktorgrader	118	131	130	
Mål 3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet				
3.1 Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	1755	2505	1900	
Mål 4. Regional utvikling				
4.1. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1000 kr)	154	186	190	3.1.1
Mål 5. Verdensledende fagmiljøer				

Mål og indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2021	Måltall 2025	Omtalt under kap
5.1. Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	58	54**	60	
Mål 6. Effektiv ressursbruk				
6.1. Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)	22	22	22	

* Regnskapsførte utbetalinger fra EU per faglig årsverk.

**Tall for 2020. Tall for 2021 er ikke tilgjengelig før 1. april 2022.

Måloppnåelse på indikatorene for strukturreformen

Mål 1. Utdanning og forskning av høy kvalitet

Det er seks indikatorer knyttet til mål 1. *Utdanning og forskning av høy kvalitet*. Noen viser at UiT har nådd eller nærmer seg måltallet for 2025 (doktorgrader, opplevd kvalitet, andel årsverk førstestillinger) og andre viser liten endring. UiT har stor oppmerksomhet på og jobber systematisk med publisering og ekstern finansiering og forventer at dette vil bidra til å snu trenden slik at UiT kan nå, eller i hvert fall komme nærmere, måltallene i 2025.

1.1 Publikasjonspoeng per faglig årsverk.

Publikasjonspoeng per faglig årsverk har holdt seg stabilt på 1,0 siden 2018. Det er et stykke igjen til måltallet for 2025 på 1,2. Det kan være flere årsaker til manglende måloppnåelse. Andel førstestillinger per faglig årsverk er i NFRs indikatorrapport vist å ha sammenheng med publisering (se nærmere omtale i kap 3.1.1, sektormål 1). UiT har lavere andel førstestillinger per faglig årsverk enn de andre BOTT universitetene (se nærmere omtale i pkt 1.4.). Det jobbes systematisk med å øke andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte ved UiT.

Andel førstestillinger kan tenkes å ha sammenheng med størrelsen på forskningsmiljøer og utvikling av toppforskningsmiljø ved et universitet. Slike toppforskningsmiljøer antas å bidra med en betydelig andel vitenskapelige publikasjoner. Det jobbes aktivt ved UiT med utvikling av toppforskningsmiljøer (se kap 3.1.2, mål 2).

Ved bruk av publikasjonspoeng som indikator er det mange forhold som tilsier at en ikke skal trekke for bastante konklusjoner om den vitenskapelige kvaliteten bak tallene. Se nærmere omtale av styringsparameteren og hva som ligger i den i kap 3.1.1. sektormål 1.

1.2 Tildeling NFR

Tildeling fra Norges forskningsråd per faglig årsverk har variert en del fra år til år. 2018 var året med størst tildeling siden 2012 (128 000 kr). Deretter var det en betydelig nedgang til 2019 (96 000 kr), før det gikk opp igjen i 2020 og 2021 (118 000 kr). Tildeling for 2021 er vesentlig lavere enn snittet for statlige institusjoner i sektoren og under måltallet for 2025 (150 000 kr pr faglig årsverk).

UiT har som mål at andelen ekstern finansiering skal økes til 25 % og det er i 2021 igangsatt en rekke tiltak som skal bidra til å nå dette målet. Se nærmere omtale av planer for å nå målet i omtale av måloppnåelse på utviklingsavtalen (kap 3.1.2, mål 2). Indikatoren er også omtalt i kap 3.1. om nasjonale styringsparametere, sektormål 2.

1.3 Tildeling fra EU per faglige årsverk

Tildeling fra EU har hatt en stor økning fra 2018 til 2021 regnet som regnskapsførte utbetalinger per faglig årsverk. Verdien er betydelig over måltallet for 2025. Dette viser motsatt trend i forhold til styringsparameteren som angir verdien av inngåtte Horisont2020-kontrakter i 2021 (kap 3.1.1) og som viser en betydelig nedgang fra 2020 til 2021. Senere års nedgang i verdi av inngåtte Horisont2020-kontrakter kan tyde på at regnskapsførte utbetalinger fra denne finansieringskilden vil gå ned i årene som kommer.

Som nevnt i punktet over, har UiT igangsatt en rekke tiltak for å øke ekstern finansiering, herunder også EU-finansiering.

1.4 Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte

Andel førstestillinger av faglige ansatte har i mange år ligget lavt ved UiT og betydelig lavere enn ved de andre breddeuniversitetene. UiT hadde i 2008 en andel faglig ansatte i førstestilling på 87,26 %. Som følge av etterfølgende års fusjoner med fire høyskoler, gikk denne andelen ned, og var i 2017 på 70,3%. Andel faglig ansatte i førstestilling har siden da økt jevnt. I 2018 var andelen på 71,8 % og i 2021 72,3 %. Det er tydelig at det går rett vei, men det vil være viktig å fortsette å holde fokus på området dersom målet om andel på 76 % skal nås innen 2025.

UiT jobber systematisk med å øke andel årsverk i førstestillinger. Arbeid med karriereutvikling og toppforskningsmiljøer (se kap 3.1.2, mål 2) og opprykksprosjekter for kvinner til vitenskapelige toppstillinger (kap 4.2.6) er aktiviteter som forventes å bidra til måloppnåelse.

1.5 Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten

Skår for hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten er svakt opp i 2021 (4,05) sammenlignet med 2018 (4,00). Dette er litt under måltallet for 2025 på 4,10. Det er oppløftende å registrere at

studentene er relativt godt fornøyde med studiekvaliteten til tross for utfordringene pandemien har ført med seg. Nærmere omtale av indikatoren fremgår i kap 3.1.1 om nasjonale styringsparametere, sektormål 1.

1.6 Skår på avlagte doktorgrader

I 2018 var antallet avlagte doktorgrader ved UiT 118. I 2021 ble det avlagt 131 doktorgrader som er så vidt over måltallet for 2025 på 130. Dette er rekord ved UiT. Ekstra spesielt er det at rekorden settes under en pandemi, med alle de utfordringer det har ført med seg med nedstengninger, lavere aktivitet og overgang til heldigitale eller delvis digitale disputaser.

Mål 3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet

3.1. Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger

UiT har i 2021 nådd måltallet satt for 2025 med over 600 studenter. UiT har de senere årene satset både på fleksible, desentraliserte og nettbaserte utdanninger. Innenfor nettbaserte tilbud er det spesielt miljøet innen økonomi og ledelse som har ledet an. Høsten 2021 var det nesten 1500 registrerte studenter på nettbaserte tilbud innen økonomi og ledelse. Høsten 2021 tok UiT også opp det første kullet til en heldigital bachelor i økonomi og administrasjon.

Det jobbes også godt med å videreutvikle dette ytterligere. UiT har mottatt støtte fra HK-dir. til å utvikle fleksible og nettbaserte tilbud. Høsten 2022 vil UiT i samarbeid med Helgelandssykehuset, tilby erfaringsbasert master i digitale helsetjenester og det vil i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, bli tilbudt videreutdanning i medie- og dokumentasjonsvitenskap. I 2023 vil det bli tilbudt en ny nettbasert master i risiko- og krisehåndtering, og fleksible og nettbaserte masterutdanninger i barnevern og sosialt arbeid.

I tillegg kommer UiTs satsning på å tilgjengeliggjøre profesjonsutdanningene til regionen (se nærmere omtale i kap 3.1.2, om måloppnåelse på utviklingsavtalen, mål 2).

Mål 4. Regional utvikling

4.1. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglige årsverk (1 000 kr)

Det har vært en god økning i UiTs bidrags- og oppdragsinntekter (utenom EU og NFR) fra 2018 til 2021. Inntektene varierer noe fra år til år, men de siste to årene har det vært god økning. Inntektene fra 2021 på 186 000 kr per faglig årsverk er tett oppunder måltallet for 2025 på 190 000 kr og tyder på at UiT er på god vei for å nå målet for denne type aktivitet. Indikatoren er også omtalt i kap 3.1. om nasjonale styringsparametere, sektormål 2.

Mål 5. Verdensledende fagmiljøer

5.1. Andel internasjonalt samforfatterskap

Andel internasjonale samforfatterskap har gått ned fra 58% i 2018 til 54% i 2020 og UiT er med det ikke på rett kurs i forhold til å nå måltallet om 60% i 2025. UiT jobber godt med å øke ekstern finansiering og utvikle sine toppforskningsmiljøer. Dette kan bare skje i nært samarbeid med sterke internasjonale miljøer. Det er tro på at satsingen også vil bidra til økning på denne indikatoren (se nærmere omtale av eksternfinansiering og satsing på toppforskningsmiljøer i kap 3.1.2, mål 2).

Mål 6. Effektiv ressursbruk

6.1. Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)

Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk var på 22% i 2018. Denne andelen er opprettholdt i 2021 og er også måltallet for 2025.

Vurdering av gevinstrealisering strukturreformen

Av de 10 indikatorene for måloppnåelse på strukturreformen, viser UiT fremgang på seks fra 2018 til 2021, to er lik med 2018 og to viser en nedgang. For fem av indikatorene har UiT i nådd måltallet for 2025 i 2021.

Det er gledelig å registrere at UiT allerede i 2021 har nådd måltallet på 130 avlagte doktorgrader. Studentenes skår på opplevd studiekvalitet var i 2021 nært måltallet for 2025 til tross for en utfordrende utdanningssituasjon under koronapandemien.

Eksternfinansiering har ikke hatt den utvikling som er ønsket. Det gjelder særlig finansiering fra NFR. EU-finansiering og annen BOA viser god utvikling fra 2018. Ser vi på styringsparameteren for inngåtte EU-kontrakter, viser det er negativ utvikling, så det forventes at utbetaling fra denne kan avta i årene som kommer. Utfordringene med eksternfinansiering er fanget opp og det jobbes systematisk på flere fronter for en bedring på området. I UiTs utviklingsavtale med KD fremgår det at UiT har mål om 25% ekstern finansiering. Se nærmere omtale av planer for å nå målet i omtale av måloppnåelse på utviklingsavtalen (kap 3.1.2, mål 2).

Publiseringsindikatorene har heller ikke den ønskede utviklingen, hverken for publisering per faglig årsverk eller internasjonal sampublisering. Det er igangsatt tiltak for å bedre dette, særlig innen karriereutvikling og krav til vitenskapelig ansatte. Det å øke andel årsverk i førstestilling av faglig ansatte, som har en svak fremgang fra 2018, er en del av denne satsingen. Det er forventninger om at UiTs arbeid med utvikling av toppforskningsmiljøer og systematisk karrieropolitikk med tydelige

forventninger til vitenskapelig ansatte (nærmere omtalt under kap 3.1.2 om utviklingsavtalen, mål 2), vil bidra til økt publisering.

Det er én indikator knyttet til mål 3 om *God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet*.

Det er antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger. Allerede i 2020 lå UiT langt over måltallet for 2025 på denne indikatoren. Som en del av arbeidet med livslang læring og fokus på å utdanne kandidater til arbeidslivet i hele regionen, har UiT planer for å følge opp og videreutvikle denne satsingen. Se nærmere omtale av planene i kap 3.1.2. om utviklingsavtalen, mål 2.

Knyttet til indikatoren for mål 6 *Effektiv ressursbruk*, ligger UiT stabilt på måltallet for 2025 på 22% administrative stillinger av totalt antall årsverk.

3.2 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Naturfagbygget er det største enkeltstående bygge- og renoveringsprosjektet som har foregått i perioden. Bygget totalrenoveres og endres til å tilfredsstille nye undervisnings- og læringsformer. I tillegg blir det et bygg med lavere utslipp og større energieffektivitet. Arbeidet ferdigstilles våren 2022.

Samfunns mål: Tilpasningen av bygget vil støtte opp under utdanning og forskning med fokus på nordområdene og Arktis.

Effektmål: Romutforming og infrastruktur vil tilrettelegge for moderne og framtidsrettet undervisning og forskning. Den tekniske standarden tilpasses dagens myndighetskrav og vil bidra til reduserte energi- og klimagassutslipp.

Oppfølging av UiTs handlingsplan for bærekraft og miljøledelse.

Det pågår kontinuerlig flere mindre bygge – og renoveringsprosjekter. I alle disse vurderes bærekraftsperspektivet tydelig. Det er også oppført flere adgangskontrollerte sykkelgarasjer for å bidra til å øke andelen ansatte og studenter som ikke tar egen bil eller kollektivtransport til campus. Leveranseproblematikk knyttet til pandemien har forsinket ferdigstillelsen av dette prosjektet, men det vil øke antall låsbare sykkelparkeringsplasser med over 500 på campus i Tromsø når det er ferdigstilt. Som oppfølging av dette vil antall parkeringsplasser blir redusert og gjøres om til grønne områder på campus. Mindre lokal biltrafikk og økt folkehelse hos ansatte og studenter er viktige effekter og bidrar i tillegg opp under redusert klimaavtrykk for institusjonen.

3.3 Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal

Prosjektet **Torget som nav** ved UiT i Harstad har som målsetting å styrke attraktiviteten og funksjonaliteten for studenter, ansatte og besøkende. Det har vært lavere progresjon i prosjektet enn planlagt, men i 2021 har det vært gjennomført en dypere behovsanalyse og arealanalyse som legges til grunn for videre endring av bygningsmassen. Aktivitetene er planlagt og gjennomføres i tråd med Campusplanen fra 2017.

Oppgradering og tilpassing av **Naturfagbygget** er det største byggeprosjektet gjennom 2021 og forventes ferdigstilt 2022. Se for øvrig pkt 3.2.

Planleggingen for ombygging av **Universitetsbiblioteket (UB)** pågår. Dette arbeidet hadde forventet oppstart i 2021, men ble utsatt fordi det var nødvendig med en ytterligere gjennomgang av et framtidig samlokalisert bibliotek på campus Tromsø. En endelig plan forventes våren 2022.

3.4 Midler tildelt over andre kapitler

Brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 24.02.2021; Utbetaling til rettsgenetisk senter:

UiT ble tildelt 7 mill kr i 2021 for tilrettelegging av Rettsgenetisk senter (RGS) som leverandør av rettsgenetiske tjenester i strafferettspleien. Størst andel av bevilgningen gikk til lønns- og driftsutgifter ved senteret, men en andel ble bevilget til drift og støtte av IT-tekniske systemer.

Hovedaktiviteten ved RGS har vært etablering og videreutvikling av metoder, systemer og opplæring av nyansatte. Det er også etablert et samarbeid med Politiets IKT-tjenester og Oslo universitetssykehus (OUS), med løsning for tilpasninger på lab-datasystemene ved UiT og OUS. En slik løsning danner grunnlaget for at UiT og OUS kan levere DNA-analyser til politiet fra 1.1.2023.

RGS har i tillegg betydelig forsknings- og utdanningsaktivitet innen rettsgenetikk, med kurs på mastergradsnivå i tillegg til veiledning av studenter på alle utdanningsnivå.

Rapport på bruk av midler – Statsbudsjettet 2021 kap 260 post 50 og 70. Supplerende tildelings- og tilskuddsbrev av 4.3.2021 og 26.11.2022; lønn til studenter:

UiT ble tildelt 8,582 mill kr i engangstildeling i supplerende tildeling- og tilskuddsbrev fra Kunnskapsdepartementet i 2021. Studentpakkemidlene var tenkt til iverksetting av tiltak for å forbedre studentenes faglige og sosiale situasjon under koronapandemien.

UiT har fordelt midlene internt etter antall studenter og studieprogram. En del av midlene er brukt i tverrfakultære prosjekter som sikrer tilbud til studenter som ikke tilhører et studieprogram, blant annet lønn til studentassistenter for iverksetting av faglige aktiviteter og oppfølging av

medstudenter, jf føringer i tildelingsbrevet. Studentpakkemidlene til Samskipnaden og UiT ble sett samlet slik at de til sammen kunne utfylle hverandre og sikre nødvendig kvalitet i arbeidet.

UiT har notert gode resultater fra arbeidet og det har vært i overkant av 160 studentassistenter i arbeid i løpet av 2021. Det ble valgt ulik organisering av arbeidet ved de ulike enhetene og det har vært stor variasjon i gjennomførte aktiviteter. Som eksempler kan nevnes; kurs og erfaringsdeling, diverse arrangementer, spørreundersøkelser, fagseminarer, mentorordninger og ulike sosiale tiltak. Rapportering viser at studentene er tilfredse med gjennomførte tiltak, og at disse har bidratt til økt læringsutbytte.

Ved utgangen av 2021 gjenstår det 2,355 mill kr av tildelingen. Ubrukte midler blir overført til Kunnskapsdepartementet i tråd med brev av 21.12.21.

Tildelingsbrev 2021 fra KD, kap 275 post 21; Tildeling til partnerskap i lærerutdanningene:

UiT er i Statsbudsjettet for 2021 tildelt kr 3,470 mill kr til utvikling av partnerskap i lærerutdanningene. Midlene er anvendt på utviklingsarbeid knyttet til partnerskap i grunnskolelærerutdanningene og i barnehagelærerutdanningene, og innen lektorutdanningen 8-13.

Midlene er i hovedsak benyttet til lønnsmidler for til sammen to årsverk knyttet til arbeid med partnerskap i GLU, BLU, PPU og lektor 8-13. Videre har midlene finansiert frikjøp av tre praksislærere i 20% stilling som deltar i NFR-prosjektet *Learning, assessment and boundary crossing in Teacher Education* (Lab-TEd). I tillegg er det brukt noe midler til andre partnerskapsprosjekter knyttet til FoU-prosjekter ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk.

Midlene finansierer også deler av en stilling som superbruker knyttet til MOSO, et digitalt verktøy for samhandling og veiledning av studenter i praksis. MOSO brukes nå av studenter, praksislærere og vitenskapelig ansatte på flere kull i GLU. Superbrukeren er kontaktpunktet mot samarbeidende skoler og gjennomfører blant annet opplæring og veiledning i bruk av MOSO.

Til tross for koronasituasjonen har det vært tilfredsstillende progresjon i arbeidet med partnerskap. Prosjektene knyttet til universitetsskoler og universitetsbarnehager avsluttes i vårsemesteret 2022, og noe av de tildelte midlene er brukt til samarbeidende møter med skoler og barnehager for å planlegge videre utviklingsarbeid.

UiT har en tilsvarende satsing på partnerskap innenfor lektorutdanningen for trinn 8-13 og ungdoms-/videregående skoler. Det er blant annet etablert et samarbeid med Troms og Finnmark fylkeskommune om videreutvikling av universitetsskoler. Satsingen innebærer en egen koordinator

på UiT og ressurser tildelt koordinatorene på et utvalg videregående skoler. UiT ferdigstilte i juni 2020 en rapport for videreutvikling av praksis i lektorutdanningene for trinn 8-13 som en del av iverksatte tiltak. Rapporten ble behandlet i programstyrene og forvaltningsutvalget høsten 2020 og følgende tiltak er i prosess og følges videre gjennom suppleringssmidlene:

- Samarbeid med utvalgte praksisskoler om videreutvikling av den profesjonsrettede mentorordningen og drift av ordningen.
- Videreutvikling av strukturer for praksisopplæringa i partner-/universitetsskolene.
- Smådriftsmidler til FoU-samarbeid i universitetsskolesamarbeidet.
- Bruk av MOSO som kvalitetsfremmende tiltak i oppfølging av praksis
- Utvikling av nye partnerskap utenfor Tromsø

Statsbudsjettet 2020, kap 226, post 22; Supplerende tildelingsbrev Universitetet i Tromsø

....., om midler til forsøksordning for lærerqualifisering :

UiT mottok supplerende tildeling 2020 på 0,8 mill kr til tiltaket. Målsettingen for bruk av midlene har vært å understøtte gjennomføringen av prosjekt for at personer med påbegynt, men ikke fullført lærerutdanning, skal kunne fullføre fireårig grunnskolelærerutdanning. Det har siden oppstarten av prosjektet vært brukt midler til følgende tiltak:

- Delfinansiering av stilling som prosjektmedarbeider for oppfølging av arbeidet
- Rekruttering. Dette har vært gjort i samarbeid med Nord universitet, og det er utarbeidet en felles rekrutteringsvideo som har blitt promotert og brukt i sosiale medier. Videoen er sett av mange og har truffet målgruppen godt.
- Lønn til sensorer i GLU-2000 *Bacheloroppgave i grunnskolelærerutdanning*. Dette emnet er kjernen i prosjektet ved UiT, en BA-oppgave som er skreddersydd til studenter på prosjektet. Her benyttes eksterne sensorer.
- Lønn til praksislærere. Studenter som har 75 dager praksis, men ikke 25 dager som kan realkompetansevurderes, gjennomfører praksis. Dette er utenfor normert GLU-praksis og lønnes separat.

Det er så langt gjennomført tre opptak til ordningen og praksis for to studenter som ikke hadde tilstrekkelig praksis fra tidligere. Prosjektet er nå inne i stabil drift og en tredje runde med rekrutteringsarbeid er i gang. Opptak, veiledning, utdanningsplanlegging, gjennomføring, vitnemålsproduksjon, praksis mv. utføres tilnærmet lik andre utdanninger ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk ved UiT, dog med forbehold om at hele prosjektet er unntaks- og innpassningsorientert. 22 kandidater har så langt fullført og fått utstedt vitnemål. Per januar 2022 er

det 32 studenter inne på ordningen, hvorav seks er inaktive dette semesteret. For åtte av disse gjenstår kun bacheloroppgaven. Det tilrettelegges i stor grad for den enkelte student, noe UiT mener har gitt gode resultater så langt. Tabellen under gir en oversikt over opptatte studenter og antall vitnemål som er utstedt så langt.

Tabell 12. Forsøksordning for lærerkvalifisering – opptatte studenter og utstedte vitnemål.

Kilde: Felles studentsystem.

	2019/2020	2020/2021	2021/2022*
Antall studenter som ble tatt opp	22	23	14
Antall vitnemål utstedt trinn 1.-7.	2	5	1
Antall vitnemål utstedt trinn 5.-10.	8	4	2

* Tall per 31.12.2022

Av kandidatene som har fått utstedt vitnemål er 15 bosatt i Troms og Finnmark, fem i Viken, en i Agder og en i Rogaland.

UiT samarbeider godt med de andre institusjonene som deltar i prosjektet og det er etablert månedlige erfaringsdelingsmøter. I fellesskap, og innenfor gjeldende prosjektrammer, finner institusjonene fram til beste framgangsmåte for eksempelvis opptaksvurdering, vurdering av særtilfeller og individuelle tilpasninger.

Framover vil UiT fortsatt arbeide med rekruttering rettet mot dem tilbudet fortsatt er relevant for, videre samarbeid med de andre institusjonene, og å videreføre de elementene som har vært til størst nytte i prosjektet. Nettbasert bacheloroppgave med veiledning og nettbasert matematikk for 1.-10. trinn har vært avgjørende elementer i prosjektet så langt. Matematikk og pedagogikk ville vært flaskehalser for studentenes gjennomføring uten disse tilbudene siden et fåtall har en bacheloroppgave fra tidligere og mange av dem mangler matematikk. Erfaringene med å blande prosjektstudentene inn i tilsvarende emner på de ordinære mastergradsutdanningene er delte, så det å ha disse som egne nettbaserte emner tilrettelagt for prosjektstudentene utgjør grunnmuren i tilbudet.

Revidert nasjonalbudsjett 2020, kap 226, post 21. Supplerende tildelingsbrev..... Om midler til rekruttering til lærerutdanning og forsøksordning for lærerkvalifisering:

UiT har stort fokus på rekruttering til lærerutdanningene, både gjennom eget arbeid og gjennom samarbeidsprosjekter med blant annet Høgskolen på Vestlandet. De tildelte midlene har vært brukt til lønn i delstilling til medarbeider med dette som fokusområde. I tildelingsbrevet er samisk og kvensk innenfor lærerutdanning nevnt spesielt, og det har i samarbeid med samiske og kvenske miljø vært jobbet aktivt med rekruttering til grunnskolelærerutdanning rettet mot samiske og kvenske ungdommer. UiT har blant annet utarbeidet en film (på samisk) som ble brukt på Samisk

karrierekonferanse arrangert av Sametinget. Videre har UiT bidratt med nye bilder rettet mot samisk og kvensk ungdom, i tillegg til egen markedsføring av studiene gjennom media.

Ellers viser vi til punktet over om forsøksordning for lærerkvalifisering der det også er rapportert om tiltak for å rekruttere studenter i denne målgruppa. Disse to tildelingene må ses i sammenheng.

4 Styling og kontroll i virksomheten

4.1 Rapportering om styling og kontroll

4.1.1 Om styling og kontroll

Ny ordning med enhetlig ledelse med ansatt rektor og ekstern styreleder ble innført fra august 2021. Endring og justeringer av fullmakter, roller og ansvar har vært jobbet med høsten 2021, og har innen årsskiftet kommet på plass. Ennå gjenstår det noe arbeid med justering av interne rutiner, men dette er ikke til hinder for at institusjonen på en god måte oppfyller kravene til styling og kontroll i relevant regelverk (Økonomireglementet §§ 4 og 14 og bestemmelsene pkt. 2.4 om intern kontroll).

Styret påser at universitetet har god intern kontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyling i forhold til omfang og art av universitetets virksomhet. Internkontroll og systemer ivaretar verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar. Styret fører kontroll med virksomheten gjennom tertialvise og årlige rapporteringer innenfor utdannings- og forskningsaktiviteten, økonomi- og formuesforvaltning i tillegg til øvrige sentrale forvaltningsområder. Det er et mål å integrere systematisk risikostyling i alle deler av driften og forankre risikostyling i de daglige prosesser og driftsoppgaver i organisasjonen.

Universitetsledelsen gjennomfører halvårlige dialogmøter med fakulteter, enheter og administrative avdelinger. Sentralt i dialogmøtene er oppfølging av vilkår for forsvarlig drift, økonomi og resultatoppnåelse, i tillegg til oppfølging av sentrale risiko-områder.

I 2021 ble det for første gang gjennomført internrevisjon innenfor fire sentrale områder ved UiTs virksomhet, og rapport fra internrevisor ble lagt frem for styret høsten 2021. Blant annet var UiTs økonomistyling ett av de reviderte områdene. Samtidig har universitetsstyret høsten 2021 også satt i gang en samlet prosess for å styrke økonomistylingen ved UiT. Dette både for å imøtekomme nye krav fastsatt av KD, for å skape bedre sammenheng mellom bevilgnings- og eksternøkonomien og for å bedre styringsinformasjon og stylingsevne ved institusjonen. En egen tiltaksplan skal iverksettes første halvår 2022.

Universitetet har i etterkant av de siste års revisjoner, ryddet opp i forhold som har gitt institusjonen merknader i oppfølgingsbrev fra Riksrevisjonen. Merknadene har hovedsakelig vært knyttet til institusjonens overholdelse av administrative bestemmelser i Statlig lov- og avtaleverk, men uten at det er funnet brudd av alvorlig karakter. Gjennomførte revisjoner i 2021 har heller ikke avdekket vesentlige avvik, feil eller mangler, selv om institusjonen har forbedringspotensial på flere områder. Blant annet gjelder dette systematisk oppfølging av generelle IKT-rutiner.

Internrevisjon

Internrevisjon ble etablert ved UiT ved starten av året 2021. På årsplan for 2021 ble det satt opp følgende fem prosjekter:

- Utdanningskvalitet
- Informasjonssikkerhet og personvern
- Varsling
- Internkontroll på økonomiområdet
- Evaluere UiTs håndtering av Covid-19-pandemien

Det er ikke avdekket kritiske avvik eller mangler som har påkrevd umiddelbar handling i forbindelse med revisjonene. Sluttrapportene fra revisjonene inneholder i stor grad anbefalinger som er mer å anse som forslag til videre utvikling og forbedring.

Utdanningskvalitet

Formålet med revisjonen var å gi en uavhengig vurdering av hvordan kvalitetssystemet for utdanning brukes for å sikre kvalitet i utdanningene, belyse eventuelle svakheter og mangler, samt gi vurderinger og anbefalinger om forbedringsmuligheter. Revisjonen dekket bachelor-, master- og Ph.d.-utdanningene.

Hovedtemaene i revisjonen:

- UiTs arbeid med utdanningskvalitet, inkludert hvordan UiT sikrer god utdanningskvalitet, kvalitetsarbeidet i praksis og etterlevelse i organisasjonen
- UiTs systematiske kvalitetssikringsarbeid (UiTs kvalitetssystem for utdanning).
- Eksterne rammer og føringer, samt god praksis på området.

Det konkluderes med at selv om det fortsatt er noen forbedringsområder og noen utestående elementer knyttet til arbeidet med utdanningskvalitet ved UiT, er den samlede vurdering at arbeidet er på riktig vei.

Funn og anbefalinger følges opp av en arbeidsgruppe bestående av en representant fra hvert fakultet/enhet med utgangspunktet i den eksisterende ressursgruppen for studiekvalitet.

Informasjonssikkerhet og personvern

Internrevisor gir uttrykk for UiT har jobbet godt med temaet over tid. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom:

- etablering av faggruppe for informasjonssikkerhet og personvern

- etablert ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern
- etablert ledelsens årlige gjennomgang, med årlig rapportering fra fakulteter/enheter til faggruppen.

Disse tiltakene underbygger oppfatningen om at UiT både har tydelig fokus på og ønske om god styring og kontroll av områdene.

Utfordringer med å lykkes med god implementering og etterlevelse over tid, relateres til virksomhetens komplekse organisering og behovet for styrking av kapasitet for å sikre en tilstrekkelig kraft ved implementeringen. UiT blir anbefalt å jobbe videre med dette.

Funn og anbefalinger vil bli fulgt opp i den årlige meldingen om personvern og informasjonssikkerhet til styret som er planlagt i februarmøtet neste år. Styresaken vil ha en bred tilnærming til saksfeltet og også omtale operativ sikkerhet, overvåking, deteksjon og håndtering. Flere av tiltakene vil kreve satsninger over flere år knyttet til f.eks. kompetansebygging, økt modenhet og kulturarbeid i hele organisasjonen. Oppfølging av disse vil bli integrert i de årlige meldingene.

Varsling

Formålet med revisjonen var å gi Universitetet i Tromsø (UiT) en uavhengig vurdering av varslingsrutine- og ordning, og gi råd om eventuelle forbedringsmuligheter. Internrevisjonen har vurdert hvorvidt UiTs varslingsordning ivaretar arbeidsmiljølovens oppdaterte bestemmelser som trådte i kraft 01.01.2020, og i hvilken grad ordningen sikrer faglig, rettssikker og effektiv saksbehandling av varsler. Internrevisjonen har videre vurdert om varslingsordningen er hensiktsmessig utformet med tanke på å legge til rette for praktisk håndtering av varslingssaker.

Funn og anbefalinger vil bli gjennomgått og vurdert i det pågående arbeidet med revisjon av UiTs varslingsordning, herunder utarbeiding og fastsetting av nye retningslinjer, samt den varslingsinformasjon som er angitt på UiTs Si ifra-side. Selve retningslinjene og Si ifra-sidene skal være klare i begynnelsen av 2022. Mange av anbefalingene vil innebære et løpende arbeid som opplæring, kompetanse og tillit.

Internkontroll på økonomiområdet

Formålet med revisjonen var å vurdere status på etablert internkontroll på økonomiområdet, samt gi innspill til eventuelle effektiviserings- og forbedringsmuligheter som ble avdekket. Følgende økonomiprosesser ble dekket i revisjonen:

- Anskaffelser

- Lønnsområdet
- Bank og kontotilgang
- Periodisk økonomirapportering

Funn og anbefalinger vil bli tatt inn i arbeidet med forbedringer av UiTs økonomistyring. Spesielt gjelder dette temaene i) organisering av roller, ansvar og myndighet og ii) styrende dokumenter, verktøy, internkontroll og oppfølging. Andre funn følges opp av administrasjonen og i arbeidet med innføring av nye BOTT/DFØ løsninger.

Evaluering UiTs håndtering av Covid-19-pandemien

Se omtale under kap 4.2.5.

Planlagte internrevisjonsprosjekter for 2022:

- Innretning av virksomhetens styrings- og kontrollmekanismer
- Prosjektstyring eksternfinansiering inkl BOA

4.2 Om risikovurdering

Risikovurdering er integrert i mål- og resultatstyringen ved UiT. Det gjennomføres jevnlig tre overordnede risikovurderinger for virksomheten som alle rapporteres til styret i løpet av året:

- Strategisk risikovurdering (analyse av måloppnåelse på delmål i strategien og styringsparametere)
- HMS og beredskap
- Personvern og informasjonssikkerhet

Det gjøres et godt arbeid for å fange opp og oppfølging av risikoer på et overordnet nivå. Det er imidlertid rom for mer systematisk og helhetlig arbeid med dette. I 2022 vil internrevisor se nærmere på styring og kontroll ved virksomheten og det er å forvente at gjennomføring, oppfølging og systematisering av arbeidet med risikovurdering vil bli et tema i den sammenheng.

Basert på de tre overordnede risikovurderingene og innspill fra UiTs ledermøte, er det plukket ut åtte risikoer/forhold i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på UiTs evne til å nå fastsatte mål og resultater på sikt.

Sammensatte trusler

Kilde: ROS HMS og beredskap 2021

I KDs styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap (des. 21) pekes det på at samfunnsutviklingen og et endret trussel- og risikobilde gjør skillet mellom samfunnssikkerhet og statssikkerhet mer utydelig. Styringsdokumentet omfatter de tre sikkerhetsområdene samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet og informasjonssikkerhet og personvern. Inndelingen i ulike sikkerhetsområder har til hensikt å strukturere sikkerhetsarbeidet, som møter ulike krav i ulike regelverk. Samtidig legger KD til grunn at sikkerhetsarbeidet i sektoren må følge en helhetlig tilnærming.

Sammensatte trusler gjør virksomheter sårbare og nasjonale trusselvurderinger viser økt verving av innsidere, avlytting og oppkjøp av data. Ett av virkemidlene som knyttes til sammensatte trusler er påvirkningsoperasjoner. Her benyttes blant annet desinformasjon for å undergrave tillit eller påvirke politiske prosesser ved å forsterke konflikter, skape usikkerhet eller likegyldighet til sannhet og fakta.

Norsk sikkerhetsmyndighet (NSM) ser en økende interesse i nordområdene fra flere hold. Norge som nøkkelland i Arktis, med grense til Russland og som alliert til USA, er derfor en viktig deltaker i utviklingen og opprettholdelsen av det sikkerhetspolitiske bildet i nord. Internasjonalt forskningssamarbeid er avgjørende for å forstå klimakrisen samt dynamiske og sårbare økosystemer i nord. Data og kunnskap fra regionen om blant annet dybder og bunnforhold, oseanografi, vær- og isforhold samt kunnskap om naturelementer som påvirker militære operasjoner i Arktis, blir i økende grad delt mellom institusjoner verden over. Spredningen av slik data og kunnskap kan imidlertid ha en utilsiktet sikkerhetspolitisk konsekvens for Norge og vårt kunnskapsforsprang om Arktis.

UiT må ha kapasitet og et forsvarlig sikkerhetsnivå opp mot nasjonale utviklingstrekk i sikkerhetsbildet, som viser en spenningsbredde innenfor samfunnssikkerhet.

Covid-19-pandemien

Kilde: ROS HMS og beredskap 2021

Risikoområdet pandemi rangeres i 2021 som svært høy og det er å forvente at situasjon vil påvirke virksomheten ved UiT også i 2022. Smittetrykket ved årets begynnelse er betydelig, og risikoen er at sykefravær (sannsynlig) blant ansatte og studenter vil kunne påvirke progresjon/gjennomføring av studier (konsekvens). Det følges særlig med på hvilke studier/ emner / oppgaver som kan rammes av høyt sykefravær i perioden januar til april. Fakultetene og enhetene ved UiT vurderer hvilke alternative tilbud som kan gis, herunder digital undervisning, sammenslåing av undervisning/eksamen/sensurering med andre studiesteder, omdisponering av andre ansatte eller

bruk av eksterne ressurser og annet. UiT har utarbeidet en ny kontinuitetsplan som tar høyde for sykefravær over 20 %.

Det er i 2021 gjennomført en evaluering av UiTs håndtering av koronasituasjonen (se nærmere omtale i kap 4.2.5). Der fremgår det at UiT har håndtert situasjonen på en bra måte så langt. Det fremkommer også noen læringspunkter som det vil være viktig å følge opp for å bedre håndteringen av koronasituasjonen og evt andre beredskapshendelser som måtte oppstå.

Operativ sikkerhet

Kilde: ROS informasjonssikkerhet og personvern 2021

Operativ sikkerhet (det tekniske aspektet ved sikkerhet slik som logging/overvåkning, analyser, backup, hendelseshåndtering m.v.) trenger et større løft slik at UiT er rigget for å møte trusselbildet slik det er i dag, og utvikler seg videre. Målsetningen for operativ sikkerhet er i korte trekk firedelt, og innebærer at UiT skal kunne identifisere og kartlegge universitetets behov, beskytte og opprettholde sikker tilstand, oppdage og fjerne sårbarheter og trusler, samt håndtere og gjenopprette normaltilstand ved sikkerhetshendelser. Tematikken tas også opp i årsrapport for informasjonssikkerhet og personvern 2021.

IKT-infrastrukturen ved UiT har vokst mye de senere årene som følge av flere bygg og økt digitalisering. I likhet med andre institusjoner utsettes også UiT i økende grad for eksterne dataangrep. Det er viktig at IKT-infrastrukturen struktureres og utvikles slik at den blir robust med tanke på både sikkerhet og UiTs behov for digitale løsninger. Det innebærer en finansieringsmodell som må ivareta hele livsløpet fra anskaffelse til drift og vedlikehold av infrastrukturen. Samtidig må de tekniske løsningene gjennomgås slik at man sikrer kosteffektive løsninger i tillegg til at de er tilpasset behovene til UiT.

Utviklingen i trusselbildet de siste 2-3 år har vist at det er en sterk økning i risikoen for angrep motivert av økonomisk vinning gjennom utpressing. En vanlig fremgangsmåte er at angriper gjør virksomhetens data utilgjengelig gjennom å kryptere disse, og krever løsepenger for å gi tilbake tilgang. For å sikre seg mot slike hendelser må man både ta ned risikoen for at vellykkede angrep kan skje, men også lage systemer og rutiner for gjenoppretting ved å anta at sikkerhetsbrudd vil skje. Det er behov for å gjennomføre gode analyser og fatte beslutninger rundt akseptabel gjenopprettingstid for institusjonens kritiske systemer, i tillegg til øvrige tiltak som f.eks å se nærmere på planene og strukturene for gjenoppretting.

Schrems II-dommen

Kilde: ROS informasjonssikkerhet og personvern 2021

«Schrems II»-dommen fra EU-domstolen sommeren 2020 medførte at det ble langt strengere og vanskeligere å overføre personopplysninger ut av EU/EØS. Dette påvirker både IT-systemer og tjenester, men vil også kunne påvirke forskningsprosjekter som f.eks samarbeid med forskere utenfor EU/EØS. Det er især overføringer til USA som er problematiske, grunnet omfanget og at det som oftest er amerikanske leverandører som er størst på markedet, men dette er en problematikk som gjelder overføring til samtlige land utenfor EU/EØS.

Å etablere lovlig grunnlag for overføring av personopplysninger ut av EU/EØS er vanskelig, ressurskrevende og krever høy kompetanse. Det er heller ikke gitt at det er mulig i alle tilfeller da kravene er svært strenge. Det innebærer at eksisterende tjenester og prosjekter som hadde lovlig overføringsgrunnlag før Schrems II kan ha mistet det i etterkant av dommen, og dersom et nytt overføringsgrunnlag ikke lar seg etablere må prosjektet/tjenesten avsluttes ellers vil det medføre et brudd på GDPR. Videre kompliserer dette nye prosesser, f.eks anskaffelse av nye IT-tjenester, som i flere sammenhenger har blitt svært forsinket grunnet de nye kravene og ikke lar seg gjennomføre som planlagt. Eksisterende overføringer må kartlegges og det må vurderes om de har lovlig overføringsgrunnlag. Disse vurderingene er svært ressurskrevende.

Schrems II vil også kunne få økonomiske konsekvenser ved at man har færre tjenester å velge mellom, noe som kan være kostnadsdrivende, samt at brudd på GDPR kan innebære overtredelsesgebyr fra Datatilsynet.

I årsrapport for informasjonssikkerhet og personvern 2021 omtales denne problematikken nærmere, og trekkes frem som et sentralt risikoområde for UiT.

Innføring BOTT ØL

Kilde: Strategisk risikovurdering 2021

I UH-sektoren jobbes det med etablering av en rekke fellesløsninger. Det krever betydelig kapasitet å være med på utvikling og innføring av disse og det er viktig at det følges godt opp. Det er viktig å påse at det ved vedtak om innføring blir prioritert ressurser og kompetanse til etablering av robuste mottaksprosjekt til forsvarlig gjennomføring.

Planlegging og forberedelser i prosjektet Innføring av nye økonomisystemer – BOTT Økonomi og lønn, har pågått i 2021. Kapasitet og prioritering av kompetanse og ressurser har vært en kritisk

faktor for UiT for en vellykket innføring. Ved hjelp av interne prioriteringer og innleie av eksterne ressurser så har UiT pr utgangen av 2021 kommet i mål på en god måte.

En annen risikofaktor som har vært vurdert og fulgt opp med DFØ (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring), har vært kvalitet og driftssituasjonen ved løsningene. DFØ iverksatte på slutten av året tiltak som har bidratt til å forbedre driftssituasjonen. Flere systemtekniske justeringer er utbedret, men fremdeles gjenstår det arbeid med utvikling og ytterligere forbedringer slik at mål om effektivisering og gevinstrealisering på sikt kan realiseres.

Økonomistyring

Kilde: Strategisk risikovurdering 2021

Arbeidet med reduksjon av UiTs avsetningsnivå har gjennom 2021 gitt resultater, og nivå per utgangen av 2021 har økt sammenlignet med situasjonen ved inngangen til året. Institusjonens utfordring for kommende år, vil være å få på plass mekanismer for å dimensjonere forbruk i tråd med budsjettammer som er til disposisjon. I dette ligger også mekanismer som tar høyde for langsiktig planlegging av aktivitet og forventning om reduserte økonomiske rammer over statsbudsjettet for kommende år. Økt risikobilde oppstår hvis institusjonen heller ikke lykkes i å realisere mål om økte eksterne inntekter.

AKM

Kilde: Innspill fra ledermøte januar 22

Statsbygg har heller ikke i 2021 ferdigstilt arealene til Avdeling for komparativ medisin ved MH2. De øvrige delene av bygget ble tatt i bruk i 2018. De samlede forsinkelsene har satt forskningen innenfor en rekke medisinske områder sterkt tilbake og har også hatt store konsekvenser for arbeidsmiljø, karrierer og ressursbruk ved Det helsevitenskapelige fakultet. Både seniorforskere og en rekke ansatte i rekrutteringsstillinger har fått sine prosjekter utsatt eller terminert, og har som følge av mangel på fasiliteter for forskning over en lengre periode heller ikke kunnet søke eksterne forskningsmidler. Styret ved UiT har sett på dette som den største enkeltstående utfordringen for forskningen ved UiT. Økonomisk er UiT påført kostnader som totalt vil beløpe seg til nærmere 150 millioner kroner. Dersom UiT ikke får noen av disse kostnadene kompensert slik at alt må dekkes innenfor universitetets egen ramme, vil det uunngåelig gå ut over andre deler av virksomheten ved universitetet på en uforutsett og uheldig måte. UiT har anmodet Kunnskapsdepartementet som prosjekteier for MH-2- prosjektet, om å bidra til å finne inndekning for merkostnadene.

Demografi/studentrekruttering

Kilde: Innspill fra ledermøte januar 22

Antallet unge i studentalder i Nord-Norge er synkende, og befolkningsframskrivninger viser at det vil fortsette å synke. Tallet på 19-24-åringer i landsdelen var på det høyeste omkring 2015, men er etter det gradvis redusert, og reduksjonen forventes å fortsette til ca. 2025. Aldersgruppen 25-29 år er også minkende i Nord-Norge og vil reduseres jevnt til 2030, mens antallet i alderen 30-39 år derimot er økende og forventes å vokse de neste sju-åtte årene. På tross av den demografiske nedgangen i den viktigste studentaldersgruppen i landsdelen har det vært vekst i studenttall ved UiT også etter 2015, noe som både skyldes økende studietilbøyelighet (forsterket av pandemien), økt rekruttering sørfra og økt rekruttering av voksne studenter.

Spørsmålet er om disse faktorene også kan motvirke den forventede demografiske nedgangen framover? Befolkningsframskrivingene tilsier en fortsatt nedgang i det demografiske grunnlaget for studentrekruttering på omkring 5% de neste fire-fem år, for så å flate ut på dette nivået. Vår vurdering er at fortsatt økning i studietilbøyelighet kan motvirke dette, men ikke utligne hele denne demografiske reduksjonen. For å opprettholde studenttall fra landsdelen må det derfor rekrutteres flere voksne studenter. Økt rekruttering sørfra og fra utlandet vil også kunne bidra, men en ulempe for arbeidslivet i Nord-Norge er at flertallet av disse etter fullført utdanning tar seg arbeid i Sør-Norge.

4.3 Rapportering på andre forutsetninger og krav

4.3.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

UiT stiller seg positiv til fellesføringen om inkluderingsdugnaden og 5 %-målet og ønsker å fortsette samt styrke, det systematiske og målrettede arbeidet for å bidra til at målet realiseres. Vi mener at gode rekrutteringsprosesser vil resultere i bedre mangfoldsrekruttering også for kategoriene som faller inn under inkluderingsdugnaden.

Nyansettelser totalt*	618
Nyansettelser i målgruppen (nedsatt funksjonsevne eller hull i CV)	1
Andel nyansatte fra målgruppen	0,16 %

* Nyansettelser inkluderer alle ansettelser uavhengig av stillingsprosent i utlyste stillinger, direkte ansettelser og kallinger.

Arbeidet med å utforme konkrete tiltak for å nå 5%-målet har blitt forsinket av corona-situasjonen. Gjennom året har vi hatt fortsatt fokus på utlysningstekster og arbeider for at søkere oppgir funksjonsnedsettelse eller hull i cv i søknaden.

Mangfoldsrekruttering er en del av UiTs personalpolitikk som er stadfestet blant annet i Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering. Målsettinger inkluderer krav til kompetanse i likestilling- og mangfold ved lederrekruttering og sterkere fokus på at søkere med funksjonsnedsettelse inviteres til intervju. Seksjon for rekruttering følger opp disse tiltakene og erfaringene er at enheter i stor grad følger opp lovpålagt invitasjon til intervju for kvalifiserte kandidater i målgruppen. Enhetene rapporterer at det oppleves som utfordrende å invitere kandidater til intervju som selv om de er kvalifisert, ikke er i nærheten av de best kvalifiserte og dermed ikke har mulighet for ansettelse.

For 2022 ønsker UiT å fremme inkluderingsdugnaden gjennom holdningsskapende arbeid blant ledere, dialog med tillitsvalgte og samarbeid med NAV lokalt. Vi vil ha økt fokus på deltagelse i «Traineeprogrammet for staten» og jobbe for at DFØs webinarer bli kjent og brukt i organisasjonen.

Arbeid med inkluderingsdugnaden støter på utfordringer i UH-sektoren. Kvalifikasjonskravene som er fastsatt for undervisnings- og forskerstillinger i forskrifter gjør at det er vanskelig for søkere med hull i CV å nå opp i konkurransen særlig siden CV og vitenskapelig produksjon med vekt på de siste årene er viktige kvalifikasjonskrav.

4.3.2 FNs bærekraftsmål

UiT og bærekraftsmålene

I vedtak av mars 2020 ba styret ved UiT om å bli forelagt en sak som drøfter hvordan FNs bærekraftsmål kan implementeres i forskning, utdanning, formidling og innovasjon ved UiT.

Med dette som bakgrunn, ble det utarbeidet en rapport, *UiT og bærekraftsmålene*, som ble lagt frem for styret juni 2021. Rapporten gir en oversikt over hvordan UiT jobber med bærekraft i alle deler av virksomheten. Av rapporten fremgår at UiT har allerede i dag har vesentlige bidrag til å nå bærekraftsmålene. Men det fremkommer også at det er store muligheter for å gjøre mer. Tydeliggjøring av UiTs holdning til bærekraftsmålene og synliggjøring av dette for studenter, ansatte og omverdenen er momenter som rektoratet arbeider analytisk med i tilknytning til det pågående strategiarbeidet.

Tverrfaglighet er et gjennomgående tema for muligheten til å nå bærekraftsmålene. Det er allerede mange tverrfaglige initiativ og prosjekter ved UiT, som f.eks. miljøhumaniora-gruppen. Men viktigheten av tverrfakultær, tverrsektoriell og tverr-/flerfaglig anvendt forskningsarbeid tett på samfunnets behov som et bidrag for å nå bærekraftsmålene kan utvikles. Dette kan gjøres gjennom å etablere f.eks. obligatoriske tverrfakultære emner for alle studenter på BA, MA og PhD-nivå.

Av rapporten kommer det videre frem at flere fagmiljø har løftet seg metodisk relatert til bærekraft i undervisningen ved UiT, men metodikken kan og bør utvikles og systematiseres, slik at fagmiljøene kan lære av hverandre. Det må være et mål at bærekraft inngår fremover som krav i alle fag og studieprogram på en relevant og aktuell måte innen de ulike fagtradisjonene. Det foreslås at alle oppgaver som leveres skal ha en vurdering av bærekraftelementet.

Rapporten blir fulgt opp i rektoratet og UiT er i gang med utarbeidelse av en handlingsplan for bærekraft i kjernevirksomheten. En slik plan vil kunne bidra til mer fokusert oppfølging av innsatsen og lettere sikre fremdrift og kunnskapsdeling innad på UiT. Bærekraft i nordområdene og SDG i arktiske strøk utvikles nå som del av UiTs nye strategi.

Handlingsplan for bærekraft og miljøledelse

Rapporten UiT og bærekraftsmålene omhandler også UiTs arbeid med å redusere eget klima- og miljøavtrykk. Denne innsatsen følges opp gjennom tiltak som fremgår av *Handlingsplan for bærekraft og miljøledelse*. Handlingsplanen ble vedtatt av UiT-styret i mars 2020. Planen gir en oversikt over tiltak som skal bidra til å nå UiTs mål om bærekraftig og miljøvennlig drift av universitetet. Handlingsplanen justeres årlig slik at nye tiltak fortløpende kan settes i verk. Styret får årlig oppdatering om status for arbeidet med planen. Av viktige tiltak kan det nevnes at det arbeides med utfasing av kjøretøy på fossilt drivstoff, gjennomgang av innkjøpspolicy og å få på plass et klimaregnskap som gjelder for hele virksomheten.

4.3.3 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren

UiT har hatt to deltagere i arbeidet med å utforme Units utkast til den nasjonale strategien og har gitt høringsvar i alle høringsrundene. UiT har også hatt sin egen digitaliseringsstrategi, men besluttet at det ikke er behov for det når det finnes en for sektoren som helhet.

Arbeidet med å følge opp strategien følger tre spor:

- Overordnede styringssignaler i strategien vil være viktig premissgiver for arbeidet med å utforme UiTs nye strategi mot 2030.
- Tiltakspunktene i strategien følges opp spesifikt av administrasjonen og inngår som element i virksomhetsplanleggingen.
- Nødvendig kompetanse bygges hos ansatte, innenfor pedagogikk, teknologi, sikkerhet og personvern.

Høsten 2021 ble det vedtatt at de strategiske utvalgene for forskning og utdanning skulle få et overordnet ansvar for strategien. Disse rådene består av prodekanene for hhv forskning og utdanning på enhetene, og ledes av prorektorene. Det ble også gjennomført en digital idédugnad der alle ansatte og studenter ble invitert til å komme med innspill til hvordan visjonene for underviseren og studenten kunne realiseres ved UiT.

Administrativt er ansvar for de ulike tiltakspunktene fordelt på UiTs tjenestelinjer og enheter, og hver enhet vil lage en plan for UiTs bidrag til dette tiltaket. Planen vil både se på hva vi allerede gjør, og hvilke tiltak som bør settes i verk når i løpet av strategiens virketid. Basert på dette vil en samlet plan for implementering utformes og inngå som en del av den ordinære virksomhetsstyringen.

UiT har identifisert noen styrker og svakheter knyttet til målene i strategi for digital omstilling. Våre viktigste fortrinn er at vi:

- har god erfaring med desentralisert og nettbasert undervisning
- har god kompetanse på digitale løsninger for utdanning
- har god kompetanse på digitalisering og pedagogikk
- er langt fremme på åpen forskning og digitalisering generelt
- har digitale partnere på flere fakultet, disse fungerer som bindeledd mellom fagmiljøene og IT-avdelingen

Tilsvarende er det identifisert noen utfordringer. Disse er særlig knyttet til behovet for tid og ressurser til å heve de ansattes kompetanse innenfor digital omstilling. Dette gjelder kompetanse om pedagogikk i digital undervisning, bruk av ulike verktøy og kunnskap om sikkerhet og personvern. Vi har også sett at det er krevende å overføre gode erfaringer med digitalisering mellom enhetene, og særlig på tvers av fagmiljøene.

UiT har ikke spesifikt bevilget penger til oppfølging av strategien, men forutsetter at enhetene selv prioriterer innenfor de rammene de har. UiT fikk i 2021 god uttelling på søknader om midler til fleksibilisering av studier. Som et eksempel fikk UiT til sammen 14,5 MNOK som skal brukes til å utvikle:

- nettbaserte masterutdanninger i barnevern og sosialt arbeid
- erfaringsbasert master i digitale helsetjenester (på Mo i Rana)
- heldigital master i samfunnsberedskap og kriseledelse
- årsstudie i medie- og dokumentasjonsvitenskap (på Mo i Rana)
- nettstudie i emnet «Programmering i LabVIEW»

UiT vil fortsatt søke ekstern finansiering til spesifikke tiltak der dette er relevant.

UiT ønsker å delta aktivt i det nasjonale samarbeidet for å implementere strategien for digital omstilling, både ved deltagelse i råd og utvalg der dette er aktuelt og ved å søke samarbeid på tvers av organisasjonsgrenser for å aktivt dele kunnskap og erfaringer. Gjennom pandemien har vi sett gode eksempler på samarbeid innenfor fagområder som radiografi og matematikk på tvers av institusjonsgrensene, og vi vil tilrettelegge for mer av dette.

4.3.4 Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

UiT har gjennom 2021 vurdert og identifisert områdene cyberangrep og pandemi som de områdene hvor det knyttet høyest risiko til. Området pandemi ivaretas via beredskapsplanverket, pandemiplan og kontinuitetsplaner. Cyberangrep ivaretas av beredskapsplanverk og Avdeling for IT.

UiT sitt krise- og beredskapsplanverk omfatter sentral beredskapsplan, instruks for beredskapsvakt, rutiner for varsling og krisehåndtering og tiltakskort. Den sentrale beredskapsplanen er basert på overordnede ROS- og VTS-analyser.

Instruks for beredskapsvakt, tiltakskort for SBG ved håndtering av smitte ble revidert i 2021 og det ble etablert nytt tiltakskort for SBG ved atomulykke og nytt tiltakskort for SBG ved PLIVO. Det er utarbeidet et notat for oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og sikkerhet etter sikkerhetsloven, herunder styringssystem for helhetlig sikkerhetsstyring og sikkerhetsledelse.

I tillegg til varslingsøvelser ved beredskapsenhetene ble det gjennomført 2 større kriseøvelser i 2021 etter scenario i UiTs overordnede ROS. Scenario i Tromsø omfattet storulykke med fare for eksponering for helseskadelige stoffer, og i Alta var øvelses-scenario båtbrann og reiseulykke med mange involverte studenter.

De viktigste læringspunkter for beredskapsorganisasjonen, var knyttet til prosess og krisehåndtering, varslingsrutiner og logging, ansvar og roller og samvirke internt og eksternt. Flere av læringspunktene viser at det er behov for å gjennomgå og oppdatere rutiner og trene på bruk av planverket, i tillegg til å ha gode planer for kontakt og kommunikasjon med eksterne parter.

4.3.5 Håndtering av Covid-19-pandemien

UiTs håndtering av Covid-19-pandemien ble evaluert av internrevisor ved slutten av 2021. Endelig evalueringsrapport ble overlevert UiT januar 2022.

Av rapporten fremgår det at UiT har håndtert Covid-19-pandemien godt i den forstand at det er opprettholdt kontinuitet i kjernevirksomheten, ansatte og studenter er fornøyde med håndteringen og det ikke har vært store smitteutbrudd på campus. Det ble ikke avdekket noen vesentlige mangler som krevde umiddelbar håndtering. Rapporten peker på åtte hovedanbefalinger/læringspunkter. Disse vil bli fulgt opp i 2022 med det bidra til ytterligere bedring av UiTs håndtering av Covid-19-pandemien og beredskapsarbeidet generelt.

Anbefalinger fra evalueringsrapporten:

- Revisjon av beredskapsplanverket slik at dette gir økt rom for fleksibilitet og tar opp lærdom fra håndteringen av pandemien. Denne lærdommen vi kunne gi godt grunnlag for hvordan UiT kan opprettholde kontinuitet i kjernevirksomheten ved andre kriser som eventuelt måtte komme.
- Revisjon av prosedyrer for logging og dokumentasjon i beredskapsplanverket, og klargjøre bruk av krisestøtteverktøy
- Tydeliggjøring av roller- og ansvar mellom SBG og LBG i håndteringen av lokale hendelser i beredskapsplanverket. Gjennomføre beredskapsøvelser for å sikre klarhet i rolleforståelse slik at personavhengighet i krisehåndteringen reduseres.
- Vurdere å inkludere bruk av innsatsgrupper i beredskapsplanverket som et verktøy for å kunne iverksette tiltak raskt i en langvarig krise.
- Utarbeide prosedyrer med krav om gjennomføring av strategiske risikovurderinger på virksomhetsnivå ved håndtering av kriser som varer over tid.
- Revidere kommunikasjonsplanverket med tanke på hvilke kommunikasjonsplattformer som er best egnet til å nå et stort antall studenter samtidig i en krise.
- Videreutvikle plan for oppfølging av studentene og samarbeidet med Samskipnaden, slik at studentenes psykiske helse i faser med smittevernrestriksjoner og krisesituasjoner blir ivaretatt.

4.3.6 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Likestillings- og mangfoldsarbeidet har i 2021 i stor grad vært preget av koronasituasjonen. Dette har ført til at flere planlagte arrangement har blitt utsatt eller gjennomført som digitale arrangement, og disse har vært gjennomført i tråd med styringsdokumentet «*Likestilling, mangfold og inkludering – handlingsplan for 2020 – 2022*». Ordningen med utvalg og nettverk for likestilling og mangfold er videreført, og skal bidra til at mål og tiltak i handlingsplanen blir håndhevet, i tillegg til å sikre kontinuitet i arbeidet. Det har i 2021 vært avholdt fire møter i utvalget og tre møter i nettverket. Prioriterte områder har vært arbeid med økning av andel kvinner i vitenskapelige toppstillinger,

inkludert forskningsgruppelidere, samt bevisstgjøring omkring rekrutteringsprosesser. Arbeid med tiltak for å forhindre seksuell trakassering har også hatt oppmerksomhet.

Kompetanse og karriereutvikling

Arbeidet med kompetanse- og karriereutvikling er knyttet til «*Opprykksprosjektet for kvinner til vitenskapelige toppstillinger*». Inneværende utgave av prosjektet startet i 2020 og avsluttes i 2022, og er organisert med deltakelse fra alle fakulteter/enheter og studiesteder ved UiT. Flere digitale workshops har vært avholdt, og det har vært gjennomført skrivesamlinger og prøve-evaluering av søknader. På grunnlag av sistnevnte tiltak var det fem som leverte endelig søknad ved utgangen av fristen i september.

Rekruttering av ansatte

Det er laget en video til bruk ved UiT, som omhandler arbeidet til medlemmer i bedømmelseskomiteer. Videoen har fokus på ubevisst forutinntatthet i rekrutteringsprosesser, og skal brukes som en del av opplæring/informasjonsmateriell til medlemmer i bedømmelseskomiteer og tilsetningsutvalg.

Mangfold og inkludering av studenter og ansatte

Det har vært gjennomført en workshop om mangfoldsarbeidet og hvordan å jobbe for bedre mangfold blant studenter og ansatte. Det har vært en satsing på internasjonal rekruttering de siste ti årene, og disse utgjør nå om lag 25 % av de vitenskapelig ansatte ved UiT. Det er flest ansatte med utenlandsk bakgrunn i rekrutteringsstillinger, mens andelen er mindre i de faste vitenskapelige stillingene. Det er mange studenter med innvandrerbakgrunn, men det ser i liten grad ut til at de blir i akademia etter endt studieløp.

UiT har opprettet International Staff Mobility Team (ISMOT) som er en sammensatt gruppe med representanter fra flere enheter ved UiT. Det er laget en velkomstpakke til støtte og veiledning for nyansatte fra utlandet. Flere møter og kurs har vært gjennomført, og sentrale tema og informasjon om deg som utenlandsk ansatt har vært gjennomgått. Flere enheter har i tillegg egne mottaksprogram og inkluderingstiltak.

Seksuell trakassering

Det har i 2021 vært gjennomført en workshop om sikkerhet og trygghet for deltakere i feltarbeid, som et samarbeid mellom JEDI-gruppa (Justice. Equality. Diversity. Inclusion.) ved Institutt for

Geovitenskap og Likestilling- og mangfoldsutvalget ved UiT. Tiltaket anbefales som et årlig tiltak for å forebygge seksuell trakassering.

Dokumentasjon og analyse

Det utarbeides årlig en oversikt som viser utvikling av kjønnsbalansen ved UiT for ulike stillingskategorier, hvordan de fordeles på ulike nivå samt en oversikt over lønn og lønnsutvikling fordelt på kjønn. Dette er et verktøy som kan anvendes i arbeidet med økt likestilling ved UiT. Oversikten er også viktig med tanke på krav om handlingsplan for likestilling ved søknader om finansiering fra Horisont Europa og Norges Forskningsråd som innføres fra og med 1/1-22. I forbindelse med dette er det opprettet en ny nettside ([Likestilling, mangfold og inkludering ved UiT](#)) hvor handlingsplaner og annen relevant informasjon om likestilling og mangfold skal samles.

4.3.7 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Campusutviklingsplaner

UiT har jobbet med campusutvikling siden 2016. Det er jobbet med utvikling og planer på alle de fire hoved-campusene. Informasjon om arbeidet finnes på UiTs nettsider: [Campusutvikling UiT](#)

Campusutviklingsplan Harstad

Campusutviklingsplanen fra 2017 omfatter planfaglige og bygningsmessige vurderinger av UiT Campus Harstads utviklingsbehov både i et kort (5 år) og langsiktig perspektiv (25 år). Dette er sett i sammenheng med Harstad bys utviklingsbehov- og muligheter. Det er gjennomført kartlegging av dagens bruk og sett på potensiale for eksisterende bygningsmasse. Planen vurderer tilgrensede områder som er aktuelle for campusfunksjoner.

Den overordnede strategien for Harstad (campusstrategi) er også å se på koblinger til sentrum, næringsliv, idrettsfasiliteter og kultur.

Planens oppfølging pågår også i 2021 og 2022. En videreutvikling og implementering av planen bygger på strategien fra 2017 og har to delprosjekter som pågår. Dette er "Torget som nav" (se pkt 3.3) og en «arealbruksstudie»/mulighetsstudie.

Målet det jobbes mot er å optimalisere arealet som benyttes til undervisning og forskning samtidig som det gir en attraktivt og dynamisk campus. I dette ligger det å redusere areal som ikke oppfattes som funksjonelle.

Campusutviklingsplan Alta

Arbeid med campusutviklingsplan for Alta startet i oktober 2020 og antas ferdigstilt første halvår 2022.

Campusutviklingsplan Narvik

I Narvik har arbeidet med campusutvikling så langt vært knyttet til renovering av campus. Bygget ble ferdigstilt i 2020, men arbeider ble også gjennomført i 2021. I slutten av 2022 vil det igangsettes en videreutvikling av den campusutviklingen som ble ferdigstilt i 2020-21.

Campusutviklingsplan Tromsø

I 2020 igangsatte UiT arbeidet med en langsiktig plan for campus i Tromsø – *UiT Tromsø 2040*. Arbeidet har fortsatt i 2021 og en foreløpig rapport ble levert ved slutten av året.

Dette er et omfattende planarbeid og UiT har bedt om bistand til prosjektledelse og utarbeidelse av en rekke delrapporter/utredninger, som skal gi grunnlag for både mulighetsstudie og sluttrapport. Det fokuseres å legge opp til en strategisk plan som tar inn i seg nåværende og fremtidige planer innen bygg, areal og infrastruktur.

Arbeidet fortsetter i samarbeid med Statsbygg ut 2022 og muligens inn i 2023.

Overordnet campusstrategi

Parallelt med campusutviklingsplaner jobbes det med en masterplan (overordnet campusstrategi) for bygg og eiendom som danner grunnlag for prioriteringer og investeringer ved UiT. Masterplanen inneholder en kartleggingskomponent, samt en vedlikeholdsplan som blant annet ivaretar krav og forventninger til bærekraft og læringsmiljø. Grunnlag for vedlikeholdsplan med kostnader er estimert. Bruksmønster og egnethetsanalyse er under utarbeidelse.

Byggeprosjekter

Naturfagbygget er det største enkeltstående bygge/renoveringsprosjektet som har foregått i perioden. Naturfagbygget totalrenoveres der man tar sikte på både å treffe nye undervisnings og studie/læringsformer. I tillegg er det et bærekraftsperspektiv der målet er et mer energieffektivt bygg med nåde lavere utslipp og mer energigjerrig. Rammene for prosjektet er utvidet til ca 228 MNOK og bygget ferdigstilles våren 2022 og er klar til studiestart høst 2022.

Oppfølging av ombyggingen av **Avdeling for komparativ medisin** (faglig fellesressurs ved Det helsevitenskapelige fakultet) skulle vært ferdig i 2018 som en del av Medisin- og

helsevitenskapelig fakultet, byggetrinn 2. Denne er fortsatt ikke ferdigstilt. Dette har kostet både tid og ressurser i 2021. De alvorlige problemene som har oppstått har store konsekvenser for økonomi og faglig utvikling for enkeltpersoner og miljøer ved UiT. I dette byggeprosjektet er Statsbygg byggherre. Det er avklart av de økonomiske kostnadene ikke faller på UiT. Slik det ser ut nå, vil arealet være klar for prøvedrift i august 2022.

For **Teknologibygget** oppført i regi av Statsbygg og ferdigstilt i 2018, har det gjennom 2021 vært problemer med bygningsmassen i form av lekkasjer samt problematikk knyttet til brannsprinkling. I tillegg er det montert vinduselementer i store deler av bygget der veggen er for dårlig dimensjonert slik at vinduer er vanskelig å lukke hvis de åpnes. Statsbyggs løsning på dette har vært å fjerne håndtakene på vinduer slik at de ikke kan åpnes. Bygget er tatt i bruk, men er formelt ikke overtatt av UiT på bakgrunn av dette.

Diverse mindre bygg er oppført i løpet av 2021. Et eksempel er sykkelgarasjer med lås/adgangskontroll for å få til målet om at færre både studenter og ansatte skal bruke egen bil, men også kollektivtransport når de skal til Campus.

Gammen (foreløpig uten navn) ble ferdigstilt høsten 2021. Dette er et bygg som er oppført i en tradisjonell utforming og er et symbolbygg for en byggeskikk for hele Sapmi.

Hammerfest sykehus er under oppføring i regi av Helse Nord RHF og Finnmarkssykehuset. UiT skal her være leietaker for arealer som skal brukes for helsefaglig utdanning. Bygget skal være ferdig i 2024. UiT flytter da fra arealer som i dag leies fra Statsbygg.

Landskapsarkitektutdanningen tok i august 2021 i bruk nye arealer i Mack kvartalet i Tromsø sentrum.

Nordlysobservatoriet er tatt i bruk igjen i 2021. I forbindelse med det, gjennomføres det noe oppgradering og utvikling som vil fortsette utover 2021. Av de største arbeidene som er gjort, er tilpasning av bygget for UiTs grafisk tjenester.

Eneboligen i Breiviklia 11 totalrenoveres med flere boenheter som skal tas i bruk som bolig fortrinnsvis for utenlandske ansatte.

Grunnet alder og midlertidighet ble **Hyperboreum** samt **brakke på Holt** (ca 400 m²) sanert i 2021.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Viktige aktiviteter i 2022

Arbeidet med utforming av ny strategi er godt i gang. Den nye strategien vil danne grunnlaget for all aktivitet ved UiT i flere år framover. Styret har vedtatt en prosess basert på innsikt, involvering og prioritering. I 2021 ble lagt ned mye arbeid på analyse av UiT og omverden. Det jobbes nå videre med å fastsette innsatsområder, blant annet ved omfattende dialog og arbeidsgrupper i organisasjonen. Strategien vil danne grunnlaget for UiTs forslag til utviklingsavtale for den neste perioden.

Regjeringen har varslet en nordområdesatsing, der UiT vil ha en sentral rolle. Det er pekt ut et strategisk veikart, med fem tematiske satsinger:

- Sentrum for bærekraftig energi, teknologi og mat
- Viktige tjenester nært folk
- Kunnskap som et nav i nordområdepolitikken
- Infrastruktur
- Norges viktigste fredsprosjekt

UiT Norges arktiske universitet legger stolthet i å være det universitetet med best kompetanse på nordområdene. UiT skal bygge videre på kunnskap om nordområdene og sirkumpolare strøk. Som en del av arbeidet vurderes det hvordan institusjonens vitenskapsdiplomati kan videreutvikles.

UiT kan ikke være universitetet som er best på nordområdene, uten et samisk perspektiv. UiT skal fortsette å løfte det samiske perspektivet, i samarbeid med Samisk høgskole og i dialog med Sametinget.

Norge overtar formannskapet i Arktisk råd i 2023. UiT har som ambisjon å levere en kunnskaps- og kompetansepakke når Norge overtar formannskapet. Det vil kreve bred involvering av fagmiljøene ved UiT.

Europeiske universiteter Europakommisjonens satsing for å etablere nettverk, eller allianser, av universiteter som skal samarbeide om felles utdanningsprogrammer, utvikle innovative lærings- og undervisningsmetoder og tilrettelegge for student- og forskerutveksling. Høsten 2021 takket UiT ja til å gå inn som partner i én av de 41 etablerte alliansene, EUGLOH, med totalt ni partnere i konsortiet. I 2022 vil UiT sammen med alliansepartnerne, jobbe med søknad for finansiering av aktiviteter i alliansen.

Muligheten som ligger i *Livslang læring*, vil være sentralt fremover. UiT har gode modeller for hvordan man får fleksibel utdanning til å fungere. Et sentralt spørsmål i 2022 er hvordan modellene kan videreutvikle for å dekke viktige kompetansebehov i landsdelen.

UiT er til stede på de sentrale arenaene i landsdelen. Institusjonen er en viktig aktør i det grønne skiftet, for eksempel gjennom næringsklyngene Energi i Nord og Arctic Cluster Team, gjennom vår samarbeidsavtale om hydrogen i Berlevåg og vår samarbeidsavtale med Andøya Space. I 2022 vil UiT styrke sin tilstedeværelse på Mo og i Bodø.

I tildelingsbrevet for 2022 ber KD UiT om å inngå samarbeid med fylkeskommunene og andre sentrale aktører om regionale behov. UiT vil styrke det kommunale samarbeidet, og jobber med å inngå en avtale med KS i Nordland, Troms og Finnmark. Både Tromsø kommune og Bodø kommune har søkt om å bli en av EUs 100 klimanøytrale byer. UiT er involvert i prosjektgruppen og vil ha en rolle i arbeidet.

I 2022 kommer Kabelvåg Kunst- og filmhøgskole inn som en del av UiT. Med det overtar UiT ansvaret for å videreutvikle et unikt studietilbud, og vil med det være til stede på 11 steder i Nord-Norge (inkludert Svalbard).

Norges havmasse er syv ganger så stor som landets landmasse. Det gjelder spesielt i nord. Norge har rettigheter til havs, men også et ansvar for å forvalte de uerstattelige verdiene havet inneholder. UiT trenger et fartøy som gjør det mulig å utdanne framtidens havkompetanse innen forskning, næringsliv og forvaltning. I 2026 blir Helmer Hansen faset ut. I 2022 vil UiT jobbe med å skaffe et nytt undervisningsfartøy som erstatning.

Hurdalsplattformen og etterfølgende utredninger fra Norsk Romsenter og Oslo Economics konkluderer med at et Nasjonalt Senter for Jordobservasjon burde lokaliseres i Tromsø. Utredningen ligger nå hos Næringsdepartementet for videre oppfølging. UiT har sterke fagmiljø mot det som skjer i verdensrommet, og har spilt inn at vi gjerne går inn som vertskap for et slikt senter.

Universitetsmuseet i Tromsø har ansvar for å ta vare på og vise fram en betydelig del av Norges kultur og naturarv i nord. Dagens museum og særlig magasiner, er gammeldagse og utdatert. Det er viktig å raskt få realisert et nytt museumsbygg i Nord-Norge. I 2022 fortsetter UiT jobben for å få saken inn på statsbudsjettet for 2023.

Av politiske prosesser er det ekstra verdt å følge med på Finansieringsutvalget som leverer sin innstilling i mars 2022. Der vil sentrale spørsmål som finansiering av sektoren, kompensasjon for flercampusinstitusjoner og grunnforskning være tema.

UiT er til stede på 11 steder i Nord-Norge. Vi tar mål av oss å være et universitet for landsdelen. UiT skal være synlig i hele landsdelen.

Omtale av planer for campusutvikling fremgår av kap 4.2.7.

Virksomhetsplan 2022

Kombinasjonen av egen strategi, utviklingsavtale og sektormål kan gjøre det krevende å prioritere. Derfor utarbeides det årlig en overordnet virksomhetsplan for UiT. Virksomhetsplanen bidrar til at hele organisasjonen kan trekke i samme retning omkring noen omforente, prioriterte oppgaver.

Virksomhetsplanen er inndelt etter hovedoverskriftene i UiTs strategi *Drivkraft i nord*. Det legges det vekt på konkrete handlinger og prosesser som skal gjennomføres eller startes opp i 2022, og som dermed vil bli viet spesiell oppmerksomhet kommende år.

FNs bærekraftsmål skal være grunnlaget for UiTs prioriteringer. Derfor er det tilført en egen kolonne i virksomhetsplanen som synliggjør sammenhengen mellom UiTs strategiske arbeid og bærekraftsmålene.

Tiltakene følges opp i fakultetenes, enhetenes og de administrative avdelingenes årsplaner, og andre planer. På denne måten blir universitetets planer for aktivitet fulgt opp og forankret i hele organisasjonen.

Virksomhetsplan for UiT 2022 kan leses i sin helhet på [UiTs nettsider](#). Virksomhetsplanen vil revideres etter at UiTs nye strategi blir vedtatt, herunder videreutvikling av format og innretning på virksomhetsstyringen.

5.2 Overordnede prioriteringer og budsjett

Budsjett er ett av flere virkemiddel for å oppnå virksomhetens mål. UiTs strategi, *Drivkraft i Nord*, trekker opp rammer og gir retning for prioriteringer for kommende år sammen med nasjonale føringer og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Strategien peker ut tematiske satsingsområder og gjennomgående strategier for UiTs måloppnåelse. Universitetsstyret vedtar intern viderefordeling av årets budsjetttramme fra Kunnskapsdepartementet basert på UiTs vedtatte budsjettfordelingsmodell, og ramme for kommende budsjettår vedtas i juni året før. Intern

hovedfordeling for 2022 ble vedtatt av styret i sak S26/21 i møte 14.juni 2021, og med innarbeidede justeringer etter endelig vedtak av Statsbudsjett 2022 i tråd med fullmakt i nevnte styresak. Budsjett 2022 fremstår slik:

Hovedfordeling 2022					
1000 kroner	Åpen ramme	Lukket ramme	Strategisk finansiering	Basisfinansiering	2022
Fak/enhet	Sum	SUM	Sum	SUM	Total
Helsefak	272 793	29 628		491 226	793 647
NT-fak	52 627	27 241		181 656	261 524
HSL-fak	145 328	16 081		311 266	472 675
BFE-fak	86 073	17 571		182 074	285 718
UMAK	13 251	6 962		101 404	121 617
Jurfak	32 818	2 706		47 961	83 485
IVT-fak	34 318	466		120 176	154 960
Sum fagavd	637 208	100 655		1 435 763	2 173 626
Administrasjonen	0	0		429 627	429 627
UB	0	0		150 067	150 067
Avd. bygg & eiendom	0	0		37 480	37 480
Havbruksstasjonen og fartøy	0	0		70 242	70 242
Universitetets fellesutgifter	0	0		280 106	280 106
Fond for strategisk utvikling	0	0	143 163	0	143 163
Fond for rekrutteringsstillinger	0	0	246 298	0	246 298
Avsetning til senere fordeling	0	0		112 647	112 647
Reserve	0	0		4 566	4 566
Sum øvrige avd.	0	0	389 461	1 084 735	1 474 196
Totalt UiT	637 208	100 655	389 461	2 520 498	3 647 822

Det fordeles rammer til de ulike budsjettenhetene i tråd med UiTs fordelingsmodell, i tillegg til avsetning til senere fordeling til strategiske prioriteringer. Om lag 5% av budsjetttrammen settes av til strategiske satsinger og fordeles til enkelttiltak innenfor forskning, utdanning og formidling i tråd med målene i strategien og universitetets samfunnsoppdrag. Sammen med fordeling av rekrutteringsstillinger representerer dette et handlingsrom på om lag 11% av tildelingen fra KD. For 2022 utgjør de strategiske midlene totalt 143,2 mill kr, og avsatte midler til rekrutteringsstillinger er 246,3 mill kr. Fordeling av UiTs årlige strategimidler fastsettes av universitetsstyret. I tillegg til de sentralt avsatte midlene til strategiske prioriteringer, settes det av midler på fakultetene til strategiske formål.

Igang satt prosess med styrking av UiTs økonomistyring har også som mål å skape bedre sammenheng mellom bevilgnings- og eksternøkonomien, samt forbedret styringsinformasjon – og styringsevne ved institusjonen. Budsjettmessige kutt over flere år, i tillegg til en rask og sterk nedbygging av universitetets avsetninger, har ført institusjonen inn i en mer krevende økonomisk situasjon hvor det stilles økte krav til styring. I budsjettfordelingen for 2022 har styret ytterligere måttet håndtere og fordele store og uforutsette kutt i bevilgningen. Til tross for strammere budsjettammer, reduserte avsetninger og store investeringsbehov, er styret likevel av den oppfatning at de økonomiske rammene ved UiT ennå er tilfredsstillende. Basert på en slik situasjonsforståelse, ser styret at det fremover vil være nødvendig å gjøre krevende prioriteringer for å kunne følge opp de samlede føringene i tildelingen fra departementet.

5.3 Satsinger utenfor rammen – innspill til prioriteringer budsjett 2023

Innspill til store satsinger utenfor rammen til budsjett 2023, ble sendt til Kunnskapsdepartementet innen fristen 1.november 2021. Prioriteringer og forslag ble behandlet av universitetsstyret i møte 21.10.21, sak S 40/21. Satsingsforslagene omfatter startbevilgning til nytt museumsbygg, prosjekteringsmidler til isgående campus, og annen sentral infrastruktur og prioriterte satsinger som COAT, nasjonalt senter for jordobservasjon og fleksible utdanningstilbud.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer

1. Bekreftelse på regnskapsavleggelse:

Universitetets regnskap pr. 31.12.2021 ble avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og gjeldende krav fra Kunnskapsdepartementet (KD). Regnskapet gir et dekkende bilde av universitets økonomiske virksomhet for inneværende periode.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften:

På inntektssiden er det totale budsjettavviket 2,2 mill. kroner. Det er avvik på 96,3 mill. kroner knyttet til inntekt fra tilskudd og overføringer, hvor budsjett er høyere enn regnskap. Dette tilskrives et noe høyt ambisjonsnivå for BOA-inntektene i 2021.

På kostnadssiden er det et budsjettavvik på totalt 217,6 mill. kroner. Andre driftskostnader har et budsjettavvik på 219,2 mill. kroner. Mye av mindreforbruket kan knyttes til lavere aktivitet på grunn av koronapandemien (deriblant betydelig reduksjon i kostnader til reise og bevertning), men også til at det budsjetteres for høyt i forhold til reell aktivitet.

Resultatregnskapet viser ved årsslutt et mindreforbruk tilsvarende 80,0 mill. kroner, noe som utgjør en vesentlig endring sammenlignet med 31.12.2020. Andel lønnskostnader av driftsinntektene utgjør 65,9 %, og er tilnærmet det samme som i 2020. Driftskostnadene viser en økning på 1,7 % sammenlignet med 2020. Driftsinntektene har økt med 180,4 mill. kroner siden 2020.

Det er gjort en vurdering av aksjeporteføljen til UiT og det er gjort endring i Norce porteføljen. Norce aksjene er vurdert etter egenkapital metoden, og verdien i regnskapet er nedskrevet med 7,5 mill. kroner, noe som reduserer UiT sin frie virksomhetskapskapital.

3. Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Avsetning av ubrukt tilskudd fra statlig og bidragsfinansiert virksomhet og tall fra note 15 del I, viser pr. 31.12 totalt 187,2 mill. kroner. Det meste av disse avsetningene er ubrukt bevilgning fra KD, som utgjør 182,8 mill. kroner. Avsetningsnivå pr utgangen av 2021 viser en økning på 82,0 mill. kroner fra årsskiftet, hvor det meste av dette er økning av avsatt bevilgning fra KD. Bruk av avsetninger er hovedsakelig knyttet til nyinvesteringer.

I tillegg til avsetninger til ordinær virksomhet, kommer tilskudd og bevilgning fra KD til særskilte og øremerkede formål på totalt 124,7 mill. kroner. Dette er en reduksjon med 63,6 mill. kroner

sammenlignet med foregående år. Øremerkede avsetninger er primært særskilte tildelinger til utstyrsbevilgning til MH II, oppgradering av bygg og forskningsfartøyet Helmer Hansen. I tråd med pågående arbeid, vil bevilgningene reduseres etter forbruk.

Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver til utsatt virksomhet er balanseført med verdi 14,6 mill. kroner for NFR-midler, ikke-forbrukte tilskudd fra andre på om lag 46,2 mill. kroner hvorav 31,5 mill. kroner i tilskudd fra EU. Disse midlene vil i likhet med øremerkede tilskudd fra departementet regnskapsføres når de forbrukes, men er pr. rapporteringstidspunktet ikke forbrukt.

Avsetninger til drift er på 2,2 % bevilgningen, mens avsetningen til investeringer er på 6,3 % av bevilgningen. Den største posten for avsetning på drift er til rekruterings stillinger. Styret ved UiT vedtar investeringsplan for det som er avsatt i note 15 10. februar 2022.

4. Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

Ut over arbeidet med ferdigstillingen av MH2 og oppfølgingen av overtakelsen av Teknologibygget, pågår det arbeid med nye bygg, renoveringer og oppgraderinger. Det er igangsatt en større renovering av Naturfagbygget på campus Tromsø, som etter planen skal ferdigstilles i 2.kvartal 2022.

Statsbygg har ferdigstilt forprosjektet for nytt museumsbygg i Tromsø, og det er i samråd med Kunnskapsdepartementet avtalt at UiT skal forskuttere finansiering av tomtekjøpet, i påvente av startbevilgning. Selve transaksjonen vil først bli gjort etter at reguleringsplanen er ferdig behandlet av Tromsø kommune og selger har akseptert at den vedtatte reguleringsplanen er forenelig med vilkårene satt i den inngåtte kjøpsavtalen.

Reguleringsplanprosessen som bla inkluderer det nye museumsbygget pågår og det er en helt klar målsetting at denne skal være vedtatt av Tromsø kommune innen medio august 2022.

På oppdrag fra UiT har Statsbygg, i tråd med campusutviklingsplanen igangsatt en mulighetsstudie som skal anbefale løsninger til fremtidig arealkonsept for campus Harstad. For Campus i Tromsø er det startet opp arbeid med en campusutviklingsplan i egen regi, det vil arbeides med i 2022 og tidligst vil kunne være ferdig i 2.kvartal 2023. Campusutviklingsplanen for Campus Alta vil ferdigstilles og legges frem for styret innen sommeren 2022.

UiT er også i gang med planlegging av oppgradering av UB i Tromsø. Dette inkluderer samlokalisering av flere bibliotek i Breivika. Kunnskapsdepartementet bidrar med 25 mill. kroner til dette prosjektet under forutsetning av at UiT stiller med minst like store midler. Det endelige konseptet er ikke landet og kostnadsspennet er fra 50 mill. kroner til 250 mill. kroner iht ambisjonsnivå.

I tillegg er UiT blitt enig med Finnmarkssykehuset og KD om de økonomiske vilkårene for flytting til nye lokaler for UiTs helsefagutdanninger i samband med etableringen av nye Hammerfest sykehus. Nye bygg og ferdigstillelse av pågående oppgraderinger vil bidra til endring i drifts- og husleiekostnadene som hovedsakelig må dekkes innenfor UiTs eksisterende budsjettramme.

5. Institusjonens revisor:

Riksrevisjonen er universitetets revisor og foretar revisjonen av institusjonens regnskap.

Tromsø 17.3.2022

Marianne Elisabeth Johnsen Styreleder	
Aili Keskitalo	Anders Torgeir Lind
Tone Osnes	Ketil Zachariassen
Anders Malmberg	Christian Chramer
Hege Lynum Pedersen	Maren Irene Gåre Bakkevoll
Jonas Stein	Ole Andreas Myhrer Smith

6.2 Årsregnskap

Se vedlegg.